

Betlehemske svetlo
oslavuje 30 rokov

Str. 6

Rok 2019 vo
fotografiách

str. 8 – 9

91-ročná pani
vyšíva podľa
tabletu

Str. 7

LIPOVEC

Noviny obce Horné Srnie • lipovec@hornesrnie.sk • ročník XXVIII • 4/2019

V sobotu 7. 12. zavítal do miestneho parku Mikuláš so svojou družinou. Kým čerti striehli na neposlušné deti, anjeli rozdávali perníčky a háčkové ozdoby
FOTO: VLADIMÍR ONDREJČKA

Vianoce – sviatky „silného príbehu“, ktorý môže zmeniť svet a naše životy

Lubomír Žák

V predvianočnom období som po večeroch čítal knihu Umlčanie. Príbeh Jána Kuciaka a Martiny Kušnírovej. Kúpil som si ju v Trenčíne počas septembrovej návštevy rodičov. Cesťovala so mnou do Ríma, kde žijem a pracujem, a hoci som dennodenne vnorený do filozofických a teologických kníh, ktoré mi pomáhajú pripravovať prednášky pre mojich študentov, nejako som sa od nej nedokázal odtrhnúť. Prvú kapitolu Vražda som prečítal niekoľko-

krát, pričom pri opise posledných hodín a minút života Jána a Martiny sa mi – prečo to nepriznať – opätovne zarosili oči. Predstava toho, že životný príbeh dvoch mladých zamilovaných ľudí sa skončil chladnokrvnou vraždou, že ich sen ísť ako manželia spoločnou cestou života bol zmařený niekoľkými výstrelmi, že ich túžba stať sa otcom a matkou bola v pár sekundách vyhasnutá ľuďmi bez svedomia, táto predstava vo mne vzbudzovala, a stále vzbudzuje, veľký smútok a sklamanie. Azda aj preto, že niečo také sa

stalo práve na Slovensku. Už som si totiž zvykol na to, že tu v Taliansku sú správy o chladnokrvných vraždách akousi smutnou a častou „samozrejmou“, pričom obeťami sú zväčša ženy a ich deti (a vrahmi sú spravidla ich vlastní manželia alebo partneri). Avšak, že by sa mohlo niečo podobné stať aj u nás, a hlavne, že obeťou úkladnej vraždy by mohli byť mladí ľudia, to ma šokovalo a otvorilo mi oči. Ak som si počas tridsaťročného života v Ríme zidealizoval a prikrášľoval rodné Slovensko, prišiel čas návratu do reality...

FOTO: PEXELS / VALERIA BOLTNEVA

Príchod adventu a následne vianočných sviatkov ma našiel v týchto myšlienkach a vnútorných pocitoch, zatienených najnovšími správami o neuveriteľnej korupcii už nielen v slovenskej politike, ale aj tam, kde visí znak „váh spravodlivosti“, teda v slovenskom súdnictve. Viem, v situácii „stratených ilúzií“ a sklamaní som sa určite neocitol sám; zažili ju a azda stále zažívajú mnohí iní Slováci. Pričom tí spomedzi nich, ktorí sú veriaci kresťania, si možno kladú otázku, či si v našich kostoloch nevytvárame zidealizované mentálne prostredie.

Z rokovaní obecného zastupiteľstva

Silvia Kebísková
Obecný úrad

Obecné zastupiteľstvo v Hornom Srní na svojich zasadnutiach dňa 24. 9. 2019 a 19. 11. 2019:

ZOBRALO NA VEDOMIE

1. čerpanie rozpočtu obce k 30. 6. 2019.
2. správu o výsledkoch a podmienkach výchovno-vzdelávacej činnosti Základnej školy s materskou školou Václava Mitúcha, Horné Srnie, školská 368/2, za školský rok 2018/2019.

SCHVÁLILO

1. Všeobecne záväzné nariadenie Obce Horné Srnie č. 3/2019 o určení pravidiel času predaja v obchode a času prevádzky služieb na území obce Horné Srnie.
2. Všeobecne záväzné nariadenie Obce Horné Srnie č. 4/2019 o umiestňovaní volebných plagátov počas volebnej kampane pre voľby do Národnej rady Slovenskej republiky, voľby do Európskeho parlamentu, voľby prezidenta Slovenskej republiky, voľby do orgánov samosprávnych krajov a voľby do orgánov samosprávy

3. rozpočtové opatrenie č. 3/2019 podľa predloženého návrhu.
4. rozhodnutie spoločníka Obce Horné Srnie, že si neuplatní prednostné právo na prevzatie záväzku na nový vklad.
5. bezodplatný prevod správy majetku „Zateplenie pavilónu základnej školy a výmena vykurovacích telies a rozvodov vykurovania“ v celkovej hodnote 111 863,36 eura na Základnú školu s materskou školou V. Mitúcha, Školská 368/2, Horné Srnie.
6. zápis do kroniky obce za rok 2018 podľa predloženého návrhu.
7. obstaranie Zmien a doplnkov č. 1 ÚPN-O Horné Srnie. Dôvodom sú zmenené predpoklady, za ktorých bol vypracovaný pôvodný územný plán a potreba umiestnenia ďalších verejnoprospešných stavieb.

Predmetom ZaD č. 1 ÚPN-O Horné Srnie bude:

- Lokalita Potok – doplnenie lokality na výstavbu rekreačných objektov
- Lokalita Čakanov – doplnenie lokality na výstavbu rekreačných objektov
- Lokalita Lazy – doplnenie lokality na výstavbu rekreačných objektov
- Lokalita nad Slatinami – doplnenie lokality na výstavbu rekreačných objektov
- Lokalita Pod Váškom – doplnenie lokality na výstavbu rekreačných objektov
- Lokalita Zábava – doplnenie lokality na bývanie
- Lokalita Bologová – doplnenie lokality na bývanie
- Lokalita Samášky – doplnenie lokality na bývanie
- Lokalita Horné Kopanice – doplnenie lokality na priemyselnú zónu
- Lokalita Dráhy – zmena plochy pozemkov záhradkárskych chat na lokalitu na výstavbu rekreačných objektov

SÚHLASILO

s uzatvorením zmlúv o budúcných zmluvách so Západoslo-

venskou distribučnou, a. s., Čulenova 7, 816 47 Bratislava, IČO: 36361518:

1. zmluvy o budúcej kúpnej zmluve ev. č. 190421-L13.0754.18.0001-ZBZ_KZ k stavbe „TN_OKI_Horné Srnie_Mostíková, VNK, TS, NNK“;
2. zmluvy o budúcej zmluve o zriadení vecných bremien ev. č. 190421-L13.0754.18.0001-ZBZ_VB k stavbe „TN_OKI_Horné Srnie_Mostíková, VNK, TS, NNK“.

VYHOVELO

protestu prokurátora proti článku § 5 odseku 1, odsek 2, odsek 3 VZN č. 7/2015 o umiestňovaní volebných plagátov na verejných priestranstvách počas volebnej kampane pre voľby do Národnej rady Slovenskej republiky, voľby do orgánov samosprávnych krajov a voľby do orgánov samosprávy obcí na území obce Horné Srnie.

ZRUŠILO

VZN č. 7/2015 o umiestňovaní volebných plagátov na verejných priestranstvách počas

volebnej kampane pre voľby do Národnej rady Slovenskej republiky, voľby do Európskeho parlamentu, voľby do orgánov samosprávnych krajov a voľby do orgánov samosprávy obcí na území obce Horné Srnie.

PRESKÚMALO

- schválený Územný plán obce (ÚPN-O) Horné Srnie (schválený obecným zastupiteľstvom dňa 9. 4. 2015, uznesením č. 33/2015)
- písomné žiadosti na zmeny, prípadne doplnky ÚPN-O

POVERILO

starostu obce zabezpečiť obstarávateľa ZaD č. 1 ÚPN-O podľa §2a zákona č. 50/1976 Zb.-Stavebného zákona, v znení neskorších predpisov a spracovateľa ZaD č. 1 ÚPN-O Horné Srnie.

V tomto prehľade sú vypísané a zhrnuté len najdôležitejšie body uznesení. Presné znenie uznesení a kompletne zápisnice zo zasadnutí OZ spolu s výpismi z hlasovania poslancov sú k dispozícii k nahliadnutiu na obecnom úrade a na webovej stránke obce www.hornesrnie.sk.

Otázky občanov

Odpovedá Jozef Húserka
starosta obce

Asfaltový povrch okolo kultúrneho domu – hlavne od zberného dvora k uličke pri Zbeziarskej ulici – je vo veľmi zlom stave. Je plánovaná rekonštrukcia?

V roku 2020 bude zrealizovaná rekonštrukcia terasy kultúrneho domu, ktorej časť bude zbúraná, vybudovaný bezbarierový prístup k bankomatu a do priestorov kaviarne. Následne v budúcom období je potrebné urobiť rekonštrukciu obrubníkov, vyspádovanie celého priestoru okolo kultúrneho domu a vybudovanie dažďovej záhrady, ktorá bude využívať vodu zo zpevnených plôch a striech okolo kultúrneho domu.

Kamenecká ulica je súčasťou cyklotrasy, preto tam jazdí množstvo cyklistov. Niekedy aj celé skupiny chodia po hrádzi, čím ohrozujú chodcov, hoci značka na ceste ich naviguje ísť po ceste. Nebolo by možné na oboch koncoch tohto chodníka dať značky, ktoré by zakazovali vjazd cyklistov?

V budúcom roku ide obec realizovať viaceré kroky na zvýšenie bezpečnosti v uliciach. Prvým krokom v tomto procese bude heslo „Chodník patrí chodcom“. V tejto etape bude prehodnotená potreba usmernenia dopravy a parkovania na jednotlivých uliciach obce a bude osadených viacero dopravných značiek obmedzujúcich pohyb a parkovanie vozidiel

po miestnych komunikáciách v zmysle projektu odsúhlaseného dopravnými orgánmi. Pri tejto príležitosti budú osadené dopravné značky, resp. bude usmernená aj doprava v spomínanom úseku.

Nedávno boli okolo hlavnej cesty smerom na Vlárú spílené staré stromy. Budú sa vysádzať nové?

Topole vzhľadom na svoj vek a stav ohrozovali zdravie, život a majetok, keďže boli vysadené v tesnej blízkosti cesty prvej triedy I/57. Po obhliadke za prítomnosti pracovníkov Slovenskej správy ciest, Slovenského vodohospodárskeho podniku, Štátnej ochrany prírody – CHKO a Okresného úradu odboru životného prostredia bolo konštatované, že stromy v počte 17 ks topol' a 3 ks agát treba urgentne odstrániť z dôvodov ohrozenia zdravia, bezpečnosti a majetku.

Ostatné stromy – topole v počte 5 ks budú vyrábané zrejme po novom roku v čase vegetačného pokoja (obec vybavuje povolenie na výrub).

V súčasnosti obec dala spracovať projekt výsadby novej zelene, ktorá bude plniť estetickú a izolačnú funkciu: jednak zachytenie hluku od cesty I/57 a v časti od horného mosta smerom do Nemšovej aj zachytenie hluku z Cemmac-u. Na novú výsadbu bude čerpať finančné prostriedky podaním žiadosti o NFP z projektu Zelené

obce v celkovej čiastke cca 16 000 €. Toto by sa malo po schválení žiadosti zrealizovať do konca roku 2021.

Zaujíma ma, ako to vyzerá s parkom. Už minulý rok mali byť doplnené hracie prvky a lavičky, ale nič nepribudlo. Stane sa tak budúci rok?

V rozpočte na rok 2020 je vyčlenených 10 000 € na zriadenie detského ihriska. V priebehu zimy obstaráme projektovú dokumentáciu a dodávateľa a následne zrealizujeme dobudovanie detského ihriska v parku.

Všimol som si, že po obci sú porozmiestňované koše na psie exkrementy, čo považujem za veľmi dobrý krok. Koľko košov bolo osadených?

V mesiaci október obec nainštalovala 15 ks zelených košov na psie exkrementy, označených symbolom psíka. Verím, že tieto koše budú využívané na určený účel. Asi po mesiaci sme sa stretli s problémom, že spotreba zelených vreciek, ktoré sú určené na balenie a zber exkrementov, výrazne vzrástla napriek tomu, že v košoch vrecká s obsahom neboli vložené. Bolo by možné, že niekto ich používa na iný účel, ako boli vyrobené...?

Svoje otázky môžete posilať na urad@hornesrnie.sk

Informácia k dani z nehnuteľností a poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad

Pre budúci rok v našej obci – tak ako vo veľkej časti miest a obcí na Slovensku – dochádza k zvýšeniu dane z nehnuteľností a miestneho poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad.

Obecný úrad

Daň z nehnuteľností

Pre rok 2020 dochádza k zvýšeniu sadzby:

- dane zo stavieb na bývanie a ostatných stavieb tvoriacich príslušenstvo hlavnej stavby z 0,15 €/m² na 0,21 €/m².
- dane z bytov a nebytových priestorov z 0,15 €/m² na 0,21 €/m²

Toto zvýšenie je dôsledkom zmeny v prechodných ustanoveniach zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov, ktorou sa ustanovilo v § 104g ods. 3 a 4 desaťročné obdobie na zosúladenie sadziieb ako 10-násobku medzi najvyššou a najnižšou sadzbou dane zo stavieb (čo v našej obci predstavovalo daň zo stavieb na bývanie ako dane s najnižšou sadzbou a dane za priemyselné stavby a stavby na podnikanie ako dane s najvyššou sadzbou). Touto zmenou teda dochádza k naplneniu povinnosti obce zo zákona.

Miestny poplatok za komunálny odpad (KO) a drobný stavebný odpad (DSO)

K navýšeniu poplatku dochádza z dôvodu navýšenia cien za uloženie odpadu na skládku, ako aj z dôvodu zvýšenia cien za vývoz smetných nádob. Poplatok za uloženie odpadu na skládku sa pohybuje v rozsahu 7 – 28 eur/tonu a prehodnocuje sa každý rok do konca februára podľa podielu množstva KO a vyseparovaných zložiek odpadu (papier, plast, kovy, sklo, biologicky rozložiteľný odpad...).

Obec Horné Srnie v roku 2018 dosiahla podiel vyzbieraných separovaných zložiek k celkovému množstvu KO 39,7%. V roku 2018 pred novelou zákona o odpadoch sme za tonu KO uloženého odpadu na skládku platili 5 eur, v tomto roku to už je 8,- eur, budúci rok (pri súčasnom podiele vytriedenia zložiek odpadu) 13,- eur a v roku 2021 až 22,- eur. Spôsobu výpočtu tohto podielu ako aj celému systému financovania odpadov v obci sme sa podrobne venovali v prílohe k aprílovému vydaniu Lipovca (je možné si preštudovať na webovej

stránke obce v časti Odpady, ako aj v časti Lipovec). K navýšeniu základného poplatku zo 14,50 eur/osoba/rok na 20,- eur/osoba/rok teda do-

Pri súčasnej úrovni separovania odpadov v našej obci a zvýšenej tvorbe odpadov je veľký predpoklad, že k navýšovaniu poplatkov bude dochádzať aj v najbližších rokoch.

chádza z nutnosti zosúladenia príjmov z poplatku za KO a DSO a výdavkov na vývoz a likvidáciu KO, keďže obec rozdiel podľa zákona nemôže financovať z iných svojich príjmov. Znížené sadzby

pre osobitné kategórie (deti, dôchodcovia a pod.) zostávajú v platnosti, odvíjajú sa však od navýšenej základnej sadzby.

Prehľad príjmov z poplatku a výdavkov na zber, vývoz a likvidáciu KO uvádzame v tabuľke nižšie.

Príjmy obce v oblasti odpadov tvoria:

- príjmy z poplatku za KO a DSO

- od fyzických osôb (ľudí),
- príjmy z poplatku za KO a DSO od právnických osôb (firiem),
- príjmy z platieb za drobný stavebný odpad privezený obyvateľmi na zberný dvor,
- príjmy z predaja sklených črepov,
- príjmy od tzv. OZV (organizácie zodpovednosti výrobcov), ktoré obci čiastočne preplácajú náklady na zber a odvoz vyseparovaných zložiek odpadu.

Pri súčasnej úrovni separovania odpadov v našej obci a zvýšenej tvorbe odpadov je veľký predpoklad, že k navýšovaniu poplatkov bude dochádzať aj v najbližších rokoch.

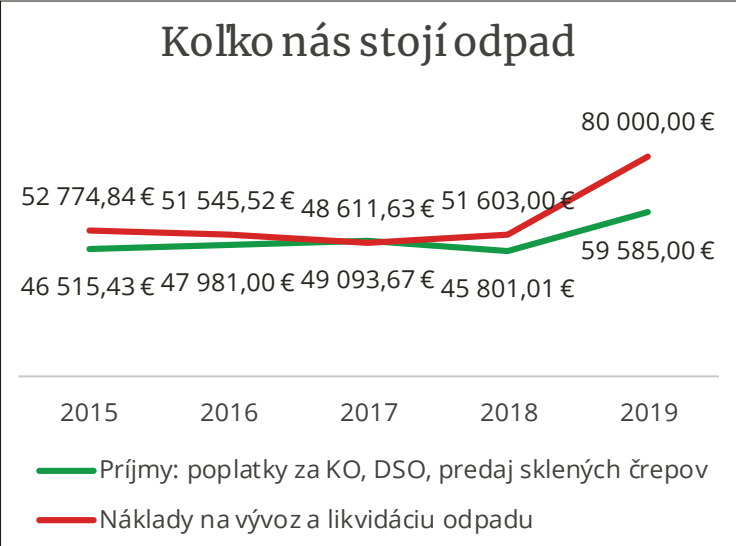
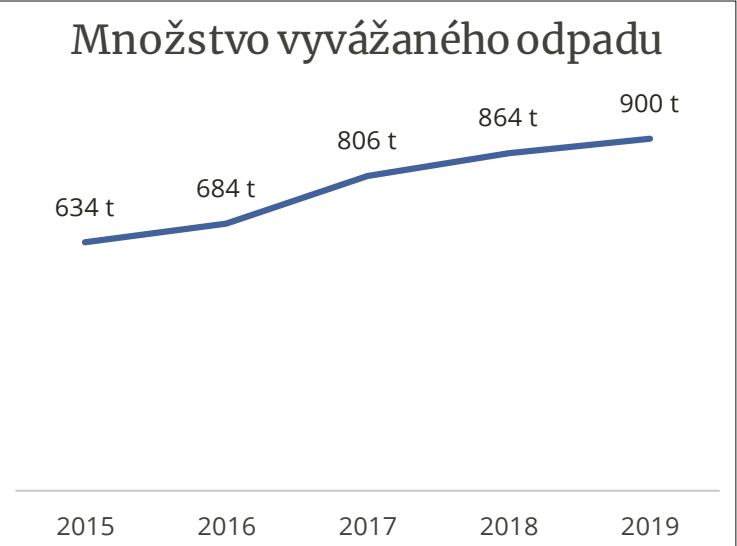
Aby sme tomu zabránili,

li, máme iba dve možnosti, obe však musíme plniť súčasne:

- výrazne zvýšime dôslednosť a kvalitu separovania odpadov v domácnostiach,
- výrazne znížime množstvo vyprodukovaného odpadu.

Apelujeme teda na všetkých našich obyvateľov, aby sa zamysleli nad tvorbou odpadu vo svojich domácnostiach a začali s opatreniami na jej obmedzenie a vyprodukovaný odpad aj dôsledne vyseparovali a odložili do určených kontajnerov.

Návody na zníženie množstva odpadov z domácností ako aj ich separácie nájdete na webovej stránke obce, prípadne vám ich na vyžiadanie vieme zaslať. Ďakujeme za pochopenie.

Prehľad príjmov a výdavkov za zber, vývoz a likvidáciu odpadov v obci Horné Srnie						
	2015	2016	2017	2018	2019 za 10 mesiacov	2019 predpoklad za celý rok
Množstvo odpadu v tonách	634,302	683,898	806,158	864,112	-	900
Príjem obce z poplatku za KO od fyzických osôb	35 996,16 €	36 599,23 €	35 626,95 €	35 661,12 €	34 472,77 €	34 965 €
Príjem obce z poplatku za KO od právnických osôb	8 514,64 €	8 189,02 €	8 787,83 €	9 006,03 €	8 323,45 €	9 600,- €
Príjem obce za drobný stavebný odpad	-	-	27,- €	99,- €	404,34 €	420,- €
Príjem z predaja sklených črepov	620,81 €	600,55 €	1 082,80 €	717,86 €	2 524,12 €	2 600,- €
Príjem obce za separovaný zber od OZV	1 383,82 €	2 592,20 €	3 569,09 €	317,- €	9 807,11 €	12 000,- €
Príjmy celkom	46 515,43 €	47 981,- €	49 093,67 €	45 801,01 €	55 531,79 €	59 585,- €
Náklady na vývoz a likvidáciu odpadu	52 774,84 €	51 545,52 €	48 611,63 €	51 603,- €	59 965,19 €	80 000,- €
Rozdiel	-6 259,41 €	-3 564,52 €	482,04 €	-5 801,99 €	-4 433,40 €	-20 415,- €

Pod'akovanie

Je koniec roka. Bilancujeme výsledky našej snahy a práce. Pri tejto príležitosti chcem poďakovať všetkým – naozaj všetkým – za pomoc pri organizovaní osláv 580. výročia prvej písomnej zmienky o obci, 85. výročia postavenia budovy školy, všetkých kultúrno-spoločenských akcií, za všetky podnetné návrhy v prospech zlepšenia života v našej obci.

Prichádzajú Vianoce, sviatky pokoja a radosti. Prajem všetkým zdravie, pokoj, porozumenie doma, na pracovisku, aj v obci. Želám sebe i Vám, aby nás všetkých sprevádzal pocit spolupatričnosti aj v budúcom roku.

Prajem Vám všetko dobré.

JOZEF HÚSERKA, STAROSTA OBCE

Ospravedlnenie

V októbrovom čísle Lipovca sme článku na str. 4 nedopatrením ponechali pracovný nadpis *Ximporest dipitat uriaspi squibus delendi*. Článok mal mať nadpis *Cementáreň o svojich zámeroch*. Za vzniknutú chybu sa ospravedlňujeme.

REDAKCIA

Kto je Júlia?

Po tom, ako sme v minulom čísle Lipovca publikovali rozhovor s herečkou Júliou Valentovou, sa nás viacerí čitatelia pýtali, kto je Júlia Valentová, pretože im toto priezvisko nebolo známe. Pre vysvetlenie: Ide o našu rodáčku Júliu Vidrnákovú, ktorá sa vlani vydala.

FOTO: AKTUALITY.SK/BRANISLAV WÁCLAV

Vianočné sviatky plné štedrosti,
pohody, lásky a pokoja,
a v roku 2020 veľa zdravia,
šťastia a úspechov
praje kolektív Obecného úradu
v Hornom Srní.

Hospodárenie obce

Ing. Jolana Hiklová

Obec Horné Srnie sa, ako jej to ukladá zákon, riadila aj v roku 2019 podľa schváleného rozpočtu, ktorý bol zostavený ako vyrovnaný rozpočet a schválený obecným zastupiteľstvom dňa 6. 11. 2018 uznesením č. 269. K 1. 12. 2019 bol rozpočet obce upravený troma rozpočtovými opatreniami. Súčasťou roz-

počtu obce je aj rozpočet rozpočtovej organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti obce – ZŠ s MŠ V. Mitúcha.

V roku 2019 obec Horné Srnie zrealizovala nasledovné vybrané investičné, ale aj bežné opravy a údržby, rekonštrukcie, modernizácie a iné zhodnotenie obecného majetku:

Prehľad výdavkov

Rekonštrukcia chodníka ul. Záhumenská Dodávateľ: CONTENT PLUS, s. r. o., Trenčín	74 163,38 €
Architektonická štúdia multifunkčnej haly Dodávateľ: Ing. arch. Marián Šulík, Bratislava-Karlova Ves	7 440 €
Nákup kompostérov pre obec (673 kusov) Dodávateľ: ÉTIKO, s. r. o., Nitra	100 896 € Dotácia 95 851 €
Asfaltárske práce – oprava výtlkov Dodávateľ: ASFA – KDK, s. r. o., Dubnica nad Váhom	7 575,64 €
Asfaltárske práce (ul. Dolinská, Čerňavská, Železničná, Zbeziarska) Dodávateľ: ASFA – KDK, s. r. o., Dubnica nad Váhom	24 595,80 €
Jarná údržba zelene v obci Dodávateľ: Pekná záhrada, s. r. o., Bolešov, Ilava	1 604,64 €
Nákup vitrínových skrií – 6 ks v rámci projektu Spojme prírodné a kultúrne dedičstvo Dodávateľ: EMPORO, s. r. o., Bratislava	5 990,40 € Na túto akciu dostane obec dotáciu
Zateplenie pavilónu ZŠ a výmena vykurovacích telies a rozvodov vykurovania Dodávateľ: L.I.R.R., s. r. o., Prievidza	111 863,36 € Dotácia 80 000 €
Oprava traktora Dodávateľ: EURIS PRO-AGRO, s. r. o., Rožňava	1 489,50 €
Zateplenie obvodového plášťa deväť bytového domu Zateplenie obvodového plášťa bytového domu – práce navyše Dodávateľ: CONTENT PLUS, s. r. o., Trenčín	43 380,26 € 7 159,08 €
Oprava komínových telies deväť bytovej jednotky Dodávateľ: JS KOMIN, s. r. o., Púchov	1078 €
Úprava stojiska kontajnerov Dodávateľ: CONTENT PLUS, s. r. o., Trenčín	3 306 €
Úprava amfiteátra v parku a jeho okolia Dodávateľ: CONTENT PLUS, s. r. o., Trenčín	6 246,72 €
Rekonštrukčné a stavebné práce v KD Dodávateľ: CONTENT PLUS, s. r. o., Trenčín	13 477,86 €
Oprava dilatácií na moste Dodávateľ: FEMS, s. r. o., Dubnica nad Váhom	2 023,20 €
Revitalizácia prameňov – Spojme prírodné a kultúrne dedičstvo Dodávateľ: CONTENT PLUS, s. r. o., Trenčín	17 307,62 € Na túto akciu dostane obec dotáciu
Vypracovanie projektovej dokumentácie na akciu Horné Srnie, rozšírenie verejnej kanalizácie ul. Športovcov Dodávateľ: VS-Projekty, s. r. o, Považská Bystrica	3 480 €
Čistenie potoka Vladimír Hromádka – HROMAK Považská Bystrica	9 975,55 €
Údržba MK CONTENT PLUS, s. r. o., Trenčín	2 047,20
Revitalizácia prameňov – „Spojme prírodné a kultúrne dedičstvo“ – kyselka CONTENT PLUS, s. r. o., Trenčín	5 976,- Na túto akciu dostane obec dotáciu
Úprava terénov po záplavách CONTENT PLUS, s. r. o., Trenčín	5 526,-
Revitalizácia prameňov – „Spojme prírodné a kultúrne dedičstvo“ – prameň Stará rieka CONTENT PLUS, s. r. o., Trenčín	5 290,80 Na túto akciu dostane obec dotáciu

Obec Horné Srnie dostala k 31. 8. 2019 zo štátneho rozpočtu nasledovné dotácie:

- dotácia na prenesené kompetencie 8 079 €
- dotácia prenes. kompetencie RO 402 633 €
- dotácia na stravovanie detí 21 984 €
- dotácia na voľby prezidenta 2 122 €

- dotácia na voľby do EP 1 247 €
- dotácia na rek. školského ihriska 37 000 €

ZŠ s MŠ Václava Mitúcha dostala dotáciu v rámci projektu Podpora inklúzie vzdelávania v sume 13 351 €.

Každoročne
čelíme „sviatkovej
neutralizácii“, ktorá
zrieduje a zahmlieva
podstatnú pravdu
kresťanských sviatkov

FOTO: FLICKR / KEN LUND

Dokončenie zo str. 1

Nežijeme akoby v dvoch protichodných svetoch: jeden je „nábožensko-rozprávkový“, svet zbožných vízií, druhý je ten, ktorý je hýbaný pragmatickými – často až cynickými – rozhod-

Jána apoštola a evanjelistu je zas pozvaním k tomu, aby sme sa naučili načúvať Slovu večnej Lásky, aby sme ho dokázali prijať, vteliť do vlastných myšlienok a skutkov, a aby sme sa naučili hovoriť o ňom ľuďom okolo nás, rodine, priateľom, známym.

Vianoce – sviatky „silného príbehu“, ktorý môže zmeniť svet a naše životy

nutiami „zhora“, dotýkajúcimi sa oblastí života každého z nás, vrátane oblastí zdravotnej a sociálnej starostlivosti a životného prostredia. Nie je naivným, ba azda až nebezpečne sebazraňujúcim rozhodnutím chcieť sa nechať viesť v našom pragmatickom svete ideálmi kresťanskej viery? A nie sú to práve kresťanské sviatky, čo z nás robia rozprávkových „snílkov“, blažene zatvárajúcich oči pred skutočnou realitou vlastného života a našej spoločnosti? Nie sme nimi neutralizovaní, zbavení reálneho, zdravo kritického pohľadu na svet okolo nás?

Nástrahy komercie

Keď som sa počas predvianočných týždňov započúval do niektorých banálnych rádionových a televíznych úvah o Vianociach ako sviatkoch zimy, detí, pohody a splnených prianí, keď som okolo seba znovu zažil komerčný lov na vianočného zákazníka a keď som videl padať z reklamného neba ako hustý sneh lákavé ponuky na vianočné zahraničné cestovateľské dobrodružstvá, tak mi viac-krát prišlo na um, že „sviatková neutralizácia“ existuje, áno, ale v inom zmysle. Je vyjadrením staronového úsilia o zriedovanie a zahmlievanie podstatnej pravdy kresťanských sviatkov, o transformáciu ich pravého zmyslu a významu, a to počínajúc práve Vianocami. Zaiste, tieto sú čarovnými sviatkami, pretože sú schopné zmeniť nás aspoň na pár dní či týždňov na malé rozradostené deti. Avšak samy o sebe sú to sviatky tak „silného príbehu“, že ak sú brané vážne, ak sú prežívané v ich hlbokkej pravde, môžu prebudiť v srdci človeka pravý, naplno realistický pohľad na seba, na ľudí okolo, na

spoločnosť, na svet... Môžu mu otvoriť oči, aby videl aj za roh, ba dokonca aj za vzdialený horizont svojho reálneho života. A teda aby konečne dospel a stal sa zodpovedným a pozitívnym „realistom“.

Príbeh priblíženia

Vianočný „silný príbeh“ je dejinne neopakovateľný, a predsa je všeludský. Je to príbeh o narodení sa Ježiša Krista, pochopiteľne. O Jeho ľudsky nevysvetliteľnom počatí a o Jeho betlehemskej neprijatí a prenasledovaní, určite. O Jeho zvláštnom „vyžarovaní“, ktoré priťahlo a dokonca rozradostilo nadpozemské bytosti, anjelov, jednoduchých Betlehemčanov, pastierov, naučených bedliť počas chladných nocí, ale aj tajuplných cudzincov, učencov, zbehých v pozorovaní svetla hviezd na oblohe vesmíru, ale aj dejín. Zaiste, toto všetko a mnohé iné je súčasťou známeho vianočného príbehu. Avšak to, čo ho robí mimoriadne silným a pravdivým, je ešte niečo iné: je to totiž príbeh priblíženia sa Neba k Zemi, putovania Srdca k srdciam ľudí, zostúpenia Duha do sveta ľudských duší, vyslovenia a prebývania večného stvoriteľského Slova uprostred bezprestania „rozprávajúcich“ a „kričiacich“ (ústami a skutkami) mužov a žien všetkých národov a čias, fascinovaných ideou mŕtvi tvoriť, pretvárať a dotvárať svet okolo alebo zhrozených pred nebezpečným fanatizmom niektorých „ľudských stvoriteľov“.

Je to „silný príbeh“, pretože ide o zjavenie sa pred ľudstvom a v prospech každého človeka toho, čo jedine je absolútne podstatné. Toho, čo je univerzálnym vzorom a mierkou všetkých základných dynamík našej ľudskej podstaty, jej nosných koordinát,

ale aj rozmerov medziľudských vzťahov: ide o zjavenie sa Lásky. Je to príbeh, bez ktorého by sme nevedeli, že vstupom do života sa stávame nositeľmi vzácných „talentov“, vtlačených večným Životom do srdca a majúcich tú istú večnú „kvalitu“: milovať a byť môcť milovaní. Nevedeli by sme s istotou, že láska, milovať druhého, byť láskavým k blížnemu nie je iba výzvou k akcii, ku konaniu dobrých skutkov, ale v prvom rade k objaveniu toho, čo ako malé bezbranné dieťa spí v nás, v kolíske našej ľudskej podstaty a čo je predurčené k rastu, k dospievaniu, ku konkrétnemu zosobneniu skrze životný príbeh každého z nás.

Večný poriadok

Prichádza mi na myseľ, že presne o tomto písal Severinus Boethius, rímsky kresťan, nadaný filozof, teológ, lingvista a politik, keď v rokoch 524 – 525 čakal vo väzení na rozsudok smrti. Bol totiž obžalovaný zo sprisahania proti svojmu kráľovi Teodorichovi. Bolesť dotknutý krivými svedectvami jeho politických neprajníkov, smutný zo servilného rozhodnutia rímskeho senátu nezastať sa svojho, už tak či tak (vládnou a súdnou mašínou) odpísaného vlastného člena a sklamaný z cynického pragmatizmu Teodoricha, ktorému dovtedy verne slúžil, Boethius sa modlí, medituje, rozmyšľa a popritom píše svoje posledné dielo Filozofia utešiteľka. A v ňom vyjavuje túžbu oprieť sa vnútorným pohľadom o niečo, čo je a zostáva v živote večné, nezlomné a čo ani smrť nezničí. O niečo, čo je na Nebi, ale aj v nás, v našom živote a dokonca aj v prírode. Nazýva to „večným poriadkom lásky“. A jazykom latinskej poetiky píše:

„Ak vesmír so stálou vernosťou / strieda harmonicky všetky diania, / ak to, čo je vo svete rozdielne, / je zjednotené večnou zmluvou, / [...] je tomu tak preto, lebo všeobecný poriadok / je držaný pospolu láskou, / ktorá kraluje moriam a pevninám a je mocná aj v nebi. // Láska zaväzuje aj národy, / zjednotené posvätnými prísľubmi, / a taktiež spojuje manželov / stúlených do cudného objatia, / a je to práve láska, čo diktuje svoje zákony / pre verných priateľov. / Ach, buď šťastný ľudský rod, / v ktorého duši kraluje tá istá láska, / čo panuje na nebesiach!“. „Táto láska je spoločná každému bytiu / a vďaka nej sa všetky bytia vracajú do náručia dobra, / pretože by nemohli existovať, / ak by nenasledovali lásku, / ak by sa nevrátili k prameňu, ktorý im dal život.“

Vstup Božej lásky

Vianoce sú „silným príbehom“ zjavenia sa tohto večného bytostného poriadku v Ježišovi Kristovi a to, okrem iného, aj kvôli spôsobu, akým sa to udia: narodením sa malého bezbranného dieťaťa, vystaveného od prvých minút života chladu tisícokrákych nebezpečenstiev. Presne tých, ktoré ohrozujú každé dieťa, aj to, schúlené do kľbka v hĺbke našich srdiec. A práve fakt, že Božia láska vstupuje vždy takto bezbranne a ticho do nášho sveta je tá strhujúca pravda, ktorá sa ma dotýka na Štedrý večer a v deň liturgického sviatku Narodenia Pána. Avšak sviatok sv. Štefana okamžite pripomína, že ísť za hlasom Lásky a bojovať o jej zachovanie v srdci znamená byť pripravený vyliť vlastnú krv, podstúpiť martýrium. Pretože, ako pripomína sviatok Neviniatok, v tomto svete bude Láska stále prenasledovaná. Sviatok sv.

Sviatky Svätej rodiny a Panny Márie Bohorodičky dávajú do svetla ten typ medziľudských vzťahov a ten spôsob komunikácie s Božou Láskou, ktoré sú podmienkou, aby bolo možné zažiť skúsenosť vianočnej pravdy. Sviatok Zjavenia Pána je dňom „katolíckosti“, t. j. univerzálnosti Božej lásky. Táto nie je odoprená nikomu, pretože nepozná a ani netoleruje kultúrne, národnostné, sociálne, rasové či iné medziľudské delenie a odstrkovanie. Sviatok Krsťtu Pána je záverečným pohľadom na Betlehemske tajomstvo zjavenia Lásky, avšak cez Ježiša, ktorý už neleží v jasličkách, ale je vnorený do vína Jordánu. To sú „jasle“ dospelých vo viere, ktorí ako On vedia, že pokora a odriekanie sa hriechu sú jedinou cestou svedectva lásky k Bohu a k blížnemu. Vedia, že kto má odvahu opätovne klásť seba samého, svoje myšlienky a plány, slová a skutky do „jaslí pokory“, ten bude opätovne obdarený Duchom lásky a prežije neopísateľnú skúsenosť. V jeho či v jej srdci sa rozoznejú ako vianočné zvony životodarné slová Pôvodu lásky: „Toto je môj milovaný syn...“; „toto je moja milovaná dcéra...“.

Áno, pre toto všetko sú Vianoce úžasnými sviatkami „silného príbehu“. Ale sú nimi aj preto, že robia, lepšie povedané, sú schopné spraviť z našich „malých“ životov „silné príbehy“. Príbehy absolútne realistické a pozitívne, pretože prežité v hrdinskej vernosti k Božej láske, s odvahou nechať sa ňou skrz naskrz preniknúť a úplne pretvoriť.

S pohľadom upriameným na toto veľké životné tajomstvo prajem všetkým vám, milí Srňania a milé Srňanky, požehnané vianočné sviatky!

30 rokov má stále svoje čaro

Tento rok už po jubilejný tridsiaty raz zavíta na Slovensko plamienok zo samotného Betlehema.

Mária Šimáková

Betlehenské svetlo pokoja už horí. Zapálila ho 26. novembra v Jaskyni narodenia Ježiša Krista 11-ročná Viktória Kampenhuberová, ktorú Červený kríž Horného Rakúska vybral ako „dieťa pokoja 2019“ za aktívnu činnosť v mládežníckej skupine tejto organizácie. Na slávnosti bola prítomná 160-členná skupina z Horného Rakúska.

Obrad odpálenia

Celý obrad má už roky ustálený priebeh. V Bazilike narodenia Pána v Betleheme pravoslávny mních zapáli svetlo lampy od svetla, ktoré neustále horí nad striebornou hviezdou označujúcou miesto Ježišovho narodenia. Zažatá lampa sa preniesie do priľahlé-

V Hornom Srní budú skauti roznášať Betlehenské svetlo na Štedrý deň doobeda.

ho katolíckeho Kostola sv. Kataríny a postaví sa na hlavný oltár, pri ktorom sa slávi svätá omša, a tam „dieťa pokoja“ vybrané v danom roku si od nej zapáli vlastnú lampu.

Betlehenské svetlo pokoja sa distribuuje v polovici decembra počas ekumenickej pobožnosti vo Viedni za účasti skautských delegácií z rôznych krajín a predstaviteľov kresťanských cirkví. Tento rok 14. decembra za prítomnosti 1 200 skautov. Ako „znamenie pokoja z Betlehema“ bude svetlo rozoslané na rôzne miesta v Rakúsku, Európe, ale aj do USA a niekoľkých krajín Latinskej Ameriky.

Rozvoz po Slovensku

Ako už býva zvykom, najbližšia sobota pred Štedrým dňom je ideálnym časom na rozvoz Svetla vlakmi do každého kúta Slovenska. V tomto roku je táto udalosť naplánovaná na sobotu 21. decembra. Od skorého rána sa rozbehnú vlaky so skautskými posádkami, ktoré budú šíriť Betlehenské svetlo po Slovensku. V priebehu dňa ho doručia po takmer 30 hlavných i vedľajších železničných tratiach do viac ako 300 miest a obcí od západu po východ a od juhu po sever. Postupne na celom území Slovenska budú v jednotlivých mestách začínať svietiť ako články reťaze, aby krátko pred polnocou vytvorili Reťaz svetla a symbolicky tak spojili celé Slovensko. 22. decembra 2019 vynesú skautky a skauti

z Podtatranskej skautskej oblasti svetlo opäť aj na Lomnický štít a rovnako tradične aj na Hrebienok a do Tatranského ľadového dómu.

Pätnásty raz v Hornom Srní

Naši miestni mladí skauti odpália z vlaku v Trenčianskej Teplej svoje lampáše. Svetlo prinesú k manželom Janečkovcom, kde ho do Štedrého dňa ochotne opatrujú, aby v to ráno mohlo púťovať celou našou obcou. Už len odpáliť a aj vy môžete zažiť čaro tohto symbolického a predsa silného gesta, ktoré spája.

FOTO: VLADISLAV KAKODY

Skautky zo 117. zboru pri odpálení svetla z rýchlika v Trenčianskej Teplej

V CSS – Lipovec sa nezahála

Eliška Blašková
sociálna pracovníčka CSS

Vrámci voľnočasových aktivít a práce s klientmi sa v zariadení CSS Lipovec konajú rôzne podujatia. Tieto akcie poskytujú komunitný rozvoj zodpovedajúci potrebám klientov, ich rodín a dobrovoľníkov.

Do centra sociálnych služieb chodia vystupovať deti z materskej školy pri príležitosti Medzinárodného dňa žien, Dňa matiek, mesiaca úcty k starším, pri príležitosti iných sviatkov a jubileí. Naši klienti sa vždy tešia na vystúpenie detí a deti sa tešia na vystupovanie v našom zariadení. Nebojácne a s úsmevom na tvári vystupujú a majú radosť z nadšenia našich klientov.približne štyrikrát ročne nás navštevujú študenti zo súkromnej školy v Trenčíne, ktorí majú pripravený bohatý program a veselú náladu pre našich klientov. Po vystúpení sa im spolu s nami venujú, tancujú a spievajú.

Tento rok sme nevyhľadávali karneval mimo zariadenia, ale sme sa rozhodli spraviť si svoj vlastný. Zamestnanci spolu s klientmi si vyrábali masky a ozdoby. Každý podľa svojich predstáv. Predstavte si tú krásnu atmosféru a farebnú výzdobu zariadenia. Tí, ktorí nechceli masky, si zasa prišli na chuť pri maškrtnom občerstvení, spievaní a tanci. S príchodom nových klientov neprichádza len práca, ale aj krásne chvíle. Neuveriteľné, ako si dokážu užít svoj deň narodenia, jubileí. Práve v deň karnevalu sme oslavovali jubileá našich klientov. Veľmi pekná chvíľka, keď sa pozeráte na rodinu a príbuzných, ktorí si na nich spomenuli a prišli im zablahoželať. V tento deň nás

zahrialo na srdiečku aj vyjadrenie našej jubilančky: „Dnes je deň zázrakov!“

Morena, morena... tak tento rok si mohli zaspomínať hlavne starší klienti na tradíciu, ktorú nám prišli ukázať žiaci základnej školy – folkloristi.

„Zas príde máj, ten lásky čas...“ – rozhodli sme sa, že aj my si postavíme vlastný máj. Počas stavania mája v našom zariadení ste mohli počuť až k vám domov pesničky na želanie klientov, ktoré nám prišli zahrať muzikanti hudobnej skupiny Kurník Šopa z Horného Srnia. Aj keď bolo chladnejšie počasie, nám bolo teplo, pretože sme celý čas tancovali a spievali. Vynikajúca atmosféra. Počas teplých dní sme si urobili novú záhradku. Okrasné kamienky, kvetinový záhon a chodník cez záhradku sú novým pohľadom pre naše oči a dušu.

Každoročne sa v našom zariadení koná aj opekačka a športové dni, ktorých sa zúčastňujú aj klienti z iných zariadení, rodinní príslušníci a aj bývalí zamestnanci. Tohtoročná opekačka bola veľmi pestrá. Na začiatku sme mali hneď prekvapenie – prišli policajti a spravili nám ukážku psovodov pri hľadaní drog a bômb. Klienti si potom psíkov mohli pohladkať. Po ukážkach nasledovali športové disciplíny za sprievodu tanečnej hudby pod vedením nášho klienta Karola a tiež Mirka. Plné stoly občerstvenia doplnil aj vynikajúci guláš od našich kuchárov. Pri vychutnávaní gulášu sme začuli hrať muzikantov. Kapela Kurník Šopa nám vyhrávala a my všetci sme sa spolu bavili, spievali a tancovali. Pán Ľubomír, náš klient, nám pomohol založiť oheň a šup špekáčiky na pa-

lice. Vôňa opekania sa šírila po celej obci. Každý účastník športových hier si odniesol diplom a klientmi vyrobenú medailu. Zdalo sa, že akciu rozoženie dážd, no nestalo sa. Všetci sme sa premiestnili aj s muzikantmi do spoločenskej miestnosti a zábava ešte dlho pokračovala.

Počas letných dní sme si spravili výlet do Trenčína. Navštívili sme Kaviareň na pol ceste – Katov dom, ktorá funguje ako chránená dielňa. Po vychutnaní kávy sme sa prešli Brezinou až do pizzerie, kde si každý kúpil vlastnú pizzu. Po prehliadke Mierového námestia sme sa osviežili zmrzlinovým pohárom.

Mnohí si prišli na svoje aj počas DOD vo Vojskom útvere Nemšová. Poobzerali sme nové aj historické vybavenie armády. Klienti videli vojenské vozy a vo vlastných rukách držali zbrane pod ich odborným dohľadom. Najzaujímavejšie boli pre nás ukážky zatknutia utečenca zášahovou jednotkou a pomocou policajného psa.

Nevynechali sme ani jesenné aktivity: Október – mesiac úcty k starším či Dušičky, počas ktorých sme navštívili hrob našej Vlastičky a aj ostatné hroby bývalých klientov zariadenia.

V stredu 4. 12. k nám zavítal Mikuláš a nezabudol ani svojho pomocníka – čerta. Takisto sme sa zúčastnili vianočných trhov na TSK, kde klienti ponúkali výrobky vytvorené počas voľnočasových aktivít.

V rámci zabezpečenia potrieb klientov sa snažíme zistiť aj ich spirituálne potreby. Pravidelne je u nás možnosť pristúpiť k sv. spovedi. Konajú sa u nás aj sv. omše – klienti sa na nich zúčastňujú podľa svojho rozhodnutia.

Zamestnanci zariadenia s návštevníkmi - Mikulášom a čertom FOTO: ARCHÍV CSS

Do ručných prác vkladám svoje srdce...

Práve prežívame čas lásky, pokoja, porozumenia. Prinášame vám rozhovor s pani Annou Mazánovou, pre ktorú sú tieto slová nielen symbolom Vianoc, ale aj životným krédom. Hoci v tomto mesiaci oslaví 91. narodeniny, nevie posediť bez toho, aby nič nerobila. Svoj voľný čas trávi hlavne ručnými prácami, pri ktorých nedá dopustiť na pomocníka – tablet.

Jarmila Pavlačková

Ručné práce sa pre pani Mazánovú stali záľubou, relaxom. Do týchto prác vkladá kus seba, svojej energie, kus svojho srdca. Háčkované dečky rôznych veľkostí, tvarov, farieb zdobia nielen jej bývanie. Ani nevie spočítať, koľko ich v živote urobila a podarovala. O tom, že je šikovná, svedčí i to, že i napriek svojmu veku si inšpirácie hľadá aj na internete.

Pani Mazánová, ktoré ručné práce máte najradšej?

Háčkovanie, pletenie to je moje... Maľovať som nemalovala, ale vnuk Mirko pekne maľuje.

Otec bol stolár – veru šikovné ruky mal. Vyrábali nám aj drevené hračky. Mama zomrela, keď mala 98 rokov, a tiež ako 90-ročná ešte háčkovala. Nepotrebovala ani okuliare. To mám po nej, tiež ich nepotrebujem. Mám doma aj dečky, ktoré ešte ona uháčkovala. Rada vám ich ukážem.

Odkedy sa venujete ručným prácam?

Pri deťoch nebolo veľa času. Vtedy som šila oblečenie a háčkovala čapčky, svetříky, šatečky, dupačky... Také veci na nosenie. Až neskôr, keď deti odrástli, som sa dostala k dečkám.

Kde ste brali a kde beriete inšpirácie? Boli to časopisy?

Najviac z časopisu Dorka. Teraz mám tablet, tak si tam vyhľadávam veci, čo potrebujem. Nájdem si aj háčkovanie, aj pesničky. Politiku ma nezaujíma hľadať. S tabletom ma naučil robiť vnuk Boris.

Vzory si prezeráte na tablete. Pozerá sa vám na to lepšie?

Tak to ani nie, ale tam aspoň vidím, čo je nové... (smiech). Púšťam si aj tie videá, dám si to pomaly a robím to tak, ako to tá pani tam hovorí... Aj pesničky si tam viem nájsť. Najradšej počúvam Danušku a Mariána.

Ako narábate s dečkami po dokončení?

Keď dečku uháčkujem, naškrobím ju. Dám to na taký biely obrus a uhladím to. Keď to je napoly suché, tak tie vyčnievajúce krajné očka ponatáhujem, aby to malo pekný tvar.

Viem, že dobre varíte a pečiete. Robíte výbornú marlenku z ôsmich plátov cesta. To by si netrúfala upiecť ani oveľa mladšia gazdinka. Aj recepty hľadáte na internete?

Moderná technika nepredstavuje pre p. Mazánovú žiadny problém

Recepty nehladá na internete, mám to v pamäti a máme veľa kníh s receptami.

Blížia sa Vianoce. Ako ste ich prežívali, keď ste boli dieťa?

Bolo to ťažké... Nebývali také veci ako teraz. Bolo nás veľa – 12 súrodencov. Stromček sme mávali zavesený hore na povale (na strope). Už bol staniol, tak sme si nastrihali papieriky, dali do toho kockový cukor, obalili a mali sme salónky. Ešte sme si napiekli ta-

kých keksíkov, a to sme dávali na stromček. Samozrejme, povešali sme aj jabĺčka a oriešky. Darčeky neboli. Mama robievala strašne dobrú vianočku, doteraz cítim tú chuť... Ja takú dobrú vianočku neviem urobiť.

Odkiaľ pochádzate?

Z Pružiny, okres Považská Bystrica. V Hornom Srní bývam od roku 1951, teda 68 rokov.

Ako som spomínala, bolo nás 12 detí. Súrodenci boli šikov-

ní a pracovití. Pomáhali sme si. Nikdy sme sa nehádali. Nepamätám žiadnu hádku, ani rodičia sa nikdy nehádali. Ani teraz nemám rada hádky, potrebujem klud a ten sa nedá zaplatiť.

Dokážete byť bez roboty?

Nedokážem, už dnes som rozmýšľala, že tam mám všelijaké kúštičky vlny, musím čosi s tým urobiť (smiech). Ale stíham si všetko porobiť. Poumývam si ešte aj okná. Nikdy som neni

unavená. Aj som – ale neni som. Nesmiem si to pripustiť.

Čo „závidíte“ mladým ľuďom?

Mladým nezávidím nič. Ja by som im závidela, keby mali možnosť sa trebárs oženiť, vydať a mali kde ísť bývať. To by som im túto dobu závidela, to je teda isté. Inak nezávidím im. Tí mladí – aby ten človek si rozumel jeden s druhým, to je najkrajšie. Ale jednak, kto chce robiť, môže, kto nechce, to je lajdák. Ale závidieť túto dobu, neni čo.

Za vášho života boli aj pekné aj ťažké chvíle, aj napriek tomu ste taký vyrovnaný človek a vyžaruje z vás pokoj. Kde čerpáte energiu? V čom hľadáte silu?

Prežívam aj ťažkosti. V januári budú 2 roky, čo mi syn zomrel, teraz je dcéra Hanka chorá. Ale silu mám v sebe. Pán Boh mi dáva tú silu a ja dávam tú silu všetkým. Ja ich stisnem, tú moju silu už môžem odovzdávať druhým. Keď prídu vnučky alebo pravnúčatká, ja si ich postískam... Aj oni ma majú všetci radi.

Teraz je vianočný čas, čo by ste zaželeli čitateľom Lipovca?

Čo by som zaželela? Ten krásny pokoj, lásku medzi ľuďmi, v rodinách, vonku pri stretávaní, to je najkrajšie, čo môže byť. To želim pre celé Slovensko a pre našu obec. Všetkým prajem tú lásku, to zdravie, porozumenie jeden s druhým.

Pani Mazánová, ďakujem za rozhovor. Myslím, že je aj povzbudením pre nás všetkých. Vaša vitalita nás presvedča, že vek je ozaj len číslo. Prajem vám, aby ste ešte dlho rozdávali lásku, múdrosť a prajem hlavne zdravie pre celú vašu rodinu.

FOTO: AUTORKA

Háčkované diela p. Mazánovej sú hotovým pokladom

Spílili sme staré smreký, ktoré ohrozovali statiku kostola, a nahradili sme ich novou výsadbou

Zastrešili sme prameň pri cyklotrase v lokalite Stará rieka

Odstránili sme viacero starých stromov popri hlavnej ceste, ktoré začali byť nebezpečné

Začiatkom roka sme si užili snehu až-až

Fotosumár 2019

Pripomeňte si s nami pamätné udalosti uplynulého roka.

Základná škola začala budovať nové multifunkčné ihrisko

Cementáreň oslávila 90 rokov od svojho vzniku

Slávnostným galavečerom sme zavŕšili oslavy 580. výročia prvej písomnej zmienky o našej obci

↑ V rámci boja s odpadom sme celú obec zásobili kompostérmi, aby bioodpad nekončil v smetiakoch

↓ Počas veľkej vody v lete sme trpeli, či sa Vlára nevyleje. Zaplavené boli, našťastie, len niektoré časti cyklotrasy

Miestna škola si pripomenula 85 rokov od otvorenia novej budovy školy

Rozhodli sme sa skončiť s exkrementmi znečisťujúcimi naše chodníky a cesty

Zapojili sme sa do akcie Slovensko spieva koledy

Ked' bol môj dedko ešte malý chlapec

Eva Šumichrastová

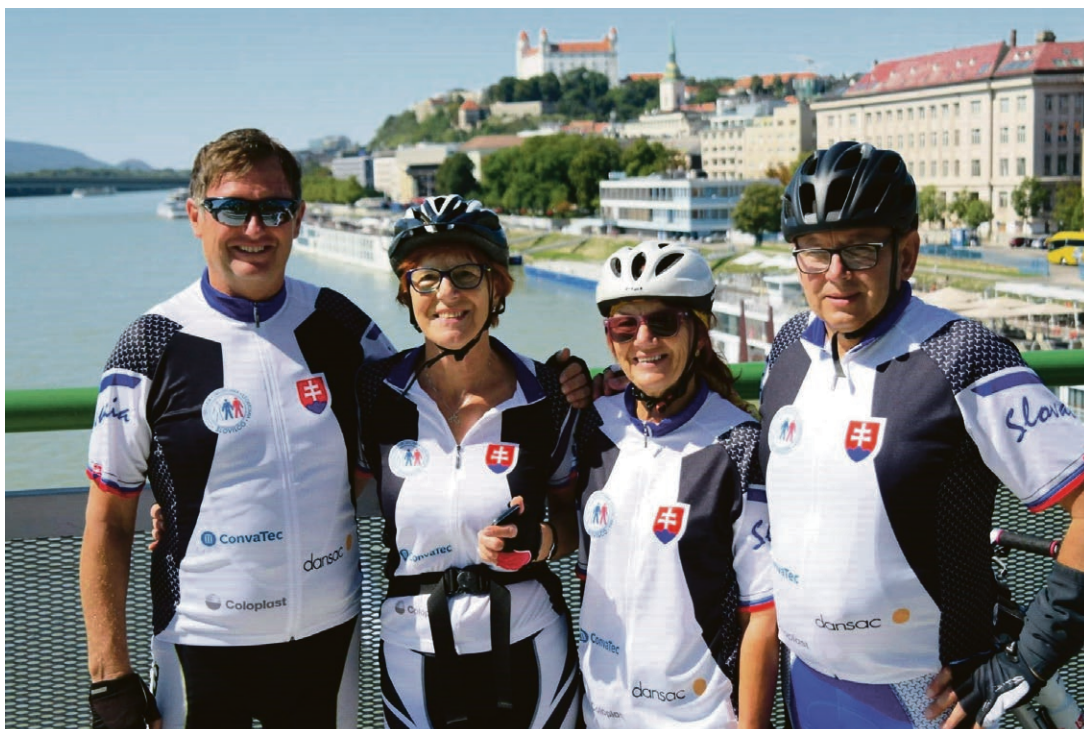
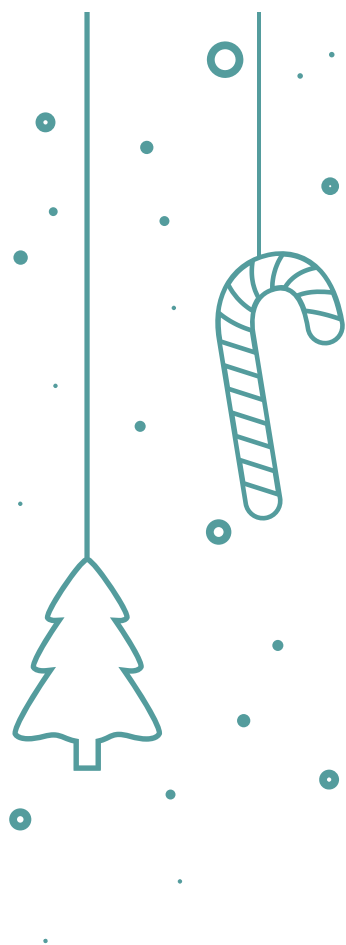
*Ked' bol môj dedko ešte malý chlapec,
najradšej sa skrýval
svojej mamke za pec.
Tam si potom mohol
na píšťalke hrať,
mamkine koláče prvý ochutnávať.*

*A keď naňho chlapci
pod oknom pískali,
dvere na pitvore len tak zaškrípali.
Po dedine potom huncútstva stvárali,
na farské čerešne tajne chodievali.*

*Ked' však prudký víchor
povyvracal ploty,
vedeli si zastať i chlupskej roboty.
Keď sa besná Vlára valila Prúdami,
pomáhali všetci svojimi rukami.*

*A keď letnú trávku poštekli rosa,
priateľkou im bola oslička a kosa.
Grófová, Srnský vrch, Lipovec,
Dúbravy,
Ej, nebolo kopca, ktorý nezdolali.*

*Aj teraz môj starký hore Vrškom kráča
Tu sleduje jarky, tu počúva vtáča,
ticho pozoruje tie srňanské stráne
a s láskou spomína ako chodil na ne.*

Zástupcovia stomikov za Slovensko. Vpravo Pavol Húserka

Z Tihany sme pokračovali po cyklotrase smer Gyenesdiás. V tento deň sme prešli 87 kilometrov s krátkymi zastávkami na rybu, halászlé, pivočko, džús – každému podľa chuti. Na večeru nám hostia pripravili tentoraz pikantný maďarský guláš s klobásou.

Už máme pred sebou štvrtý deň. Celú noc lialo ako z krhly, tak sme sa cesty obávali. Po ráňkách však vyskočilo slniečko, vysušilo cestu a my sme mohli znova nabráť stanovený kurz, čiže cestu Gyenesdiás – Zámárdi. Cesta okolo Balatonu bola klukatá, viedla popri pobreží, prechádzali sme okolo vody, kde

Cyklojazda stomikov krajín V4 okolo Balatonu

V dňoch 4. – 9. septembra 2019 sa uskutočnilo stretnutie účastníkov – stomikov krajín V4, čiže zo Slovenska, Česka, Maďarska a Poľska, na krásnej cyklojazde okolo Balatonu. Medzi zúčastnenými bol aj Hornosrňan Pavol Húserka.

Pavol Húserka

Balaton sa tiež nazýva „maďarské more“. Ide o najväčšie sladkovodné jazero v strednej Európe s dĺžkou 77 kilometrov. Okolo celého jazera vedie cyklotrasa, ktorá je dlhá 210 kilometrov.

Slovensko reprezentovali štyria cyklisti, Českú republiku traja, Poľsko dvaja a Maďarsko malo osem účastníkov. Organi-

SNP, ktorý je výnimočný tým, že nemá v prúde Dunaja žiaden pilier, zrekonštruovaný Starý most, areál vodných športov a múzeum moderného umenia v Čunove. Za tri a pol hodiny sme urazili 60 kilometrov.

Nasledujúce ráno sme sa vydali na stretnutie za maďarskými a poľskými účastníkmi. Z Gabčíkova sme bicyklovali cez Medvedov do Győru. Odtiaľ sme pokračovali regionálnym

ci spoločne. Prvou zastávkou bolo malebné mestečko Tihany na polostrove Balatonu. Je to najnavštevovanejšia časť Maďarska, patrí k perlám Balatonu. Leží na 80 metrov vysokom návrší na východnej strane polostrova, odkiaľ sa naskytá nádherný výhľad na celý Balaton. Nachádza sa tam opátsky barokový kostol s dvoma vežičkami, ktorý je viditeľný z veľkej diaľky. Zaujímavosťou je v ulič-

rybári chytali ryby. Okolo pekne vybudovaných hotelov a penziónov boli aj turistické centrá, kde sa dalo najesť. Prostredie bolo čisté, upravené a my sme mali skutočne príjemný pocit. Mali sme v nohách 79 kilometrov.

Piaty deň bol našim cieľom záver jazdy okolo Balatonu zo Zámardi opäť do Csopaku. Plán naznačoval, že to bude najkratšia trasa. Počas krátkych zastávok každých cca 20 kilometrov sme si pochutnávali znovu na rybách, halászlé a iných dobrotách a osviežili sa pivkom alebo kávičkou. Tachometer ukázal, že sme zvládli 64 kilometrov. Večer sme mali grilpárty a pochutnali sme si na vynikajúcich zemiakových plackách. Po večeri nás maďarskí priatelia obdarovali milým darčekom – bicyklom s hodinami. A my, zástupcovia jednotlivých štátov, sme sa poďakovali za výbornú prípravu trasy, výborné jedlá a darčeky.

Ráno 9. septembra 2019 sme sa rozlúčili a my Slováci sme pokračovali na bicykloch smer Bratislava. Z Csopaku sme išli do Veszprému, ďalej vlakom s prestupom v Győri do Mosonmagyaróváru a odtiaľ znova bicyklom do Bratislavy. Prebicyklovali sme 81 kilometrov. Keď to spočítame, naša slovenská skupina prešla za šesť dní 434 kilometrov. Pekný výsledok a bez ujmy na zdraví!

Na budúci rok sa stretneme na Slovensku. Pevne veríme, že nás zdravie nesklame a budeme môcť v našich cyklocestách naďalej pokračovať.

FOTO: ARCHÍV P. H.

Pavol Húserka, reprezentant stomikov za Slovensko

zátorom boli maďarskí stomici, ktorým vysokú latku nastavili českí kolegovia, ktorí organizovali vlani cyklojazdu pod heslom „Kolostomici na kole“ zo západu Čiech až na východ Moravy. Na budúci rok je rad na nás – Slovákov a určite sa ne necháme zahanbiť.

Naša cesta začínala 4. septembra 2019 napoludnie v Bratislave na Hlavnej vlakovej stanici, odtiaľ sme sa preklučkovali do Starého mesta a kamarátovi z Českého Ilca sme ukázali Hrad, Dóm sv. Martina, Most

vlakom do Veszprému, pretože v tomto úseku nie je vybudovaná cyklotrasa. Vo Veszpréme nás už čakala časť zástupcov maďarskej skupiny. Pozdravili výbornou domácou pálenkou a spolu sme sa vydali v ústrety mestu Csopak pri Balatone, kde sa celá cykloskupina skompletizovala. Čakali nás ďalší dvaja českí zástupcovia, dvaja Poliaci a zvyšok maďarských účastníkov. Spolu nás bolo sedemnásť. V tento deň sme prešli 63 kilometrov.

Tretí deň (6. septembra 2019) sme sa vybrali na cestu už všet-

Kto je stomik

Stomik je zdravotne postihnutý občan, ktorý má dočasne alebo trvale vyvedený dutý orgán navonok, najčastejšie hrubé črevo, tenké črevo alebo močové cesty, čím dochádza k zmene základných fyziologických funkcií k neovládateľnému vyprázdňovaniu stolice, tenkočrevného obsahu alebo moču neprirodzenou cestou s nutnosťou používania stomických pomôcok, dôsledkom čoho je výrazné zhoršenie celkovej kvality života.
- MUDR. JAROSLAV LÚČAN, PHD.

V Hornom Srní žije v súčasnosti 7 stomikov.

ke pod kostolom „papríkový dom“, na ktorom zvonku sušia papričky a vo vnútri je obchodík s maďarskými špecialitami. V čase kvitnutia levandule vidno nádherné fialové lány a každoročne v júni sa tam koná levanduľový festival.

Čertova skala na Ostrej hore

Pozývame vás na krátku prechádzku na miesto s peknými výhľadmi do širokého okolia. „Multi keška“ vás privedie na Ostrú horu nad obec Horné Srnie.

Mária Kussová

Ostrá hora je výrazný kopiec týčiaci sa približne na sever od obce Horné Srnie. Kedysi sa jej vrchol vypínal do výšky 485 m n. m., až kým sa do neho „nezahryzol“ kameňolom.

Ostrá hora je zaujímavé miesto vo viacerých ohľadoch:

- významná geologická lokalita Slovenska (púchovský slieň), patriaca do čorštýnskej jednotky bradlového pásma
- významná paleontologická lokalita Slovenska (skameneliny) z obdobia druhohôr – kriedy
- archeologická lokalita (predmety z laténskej doby) Púchovskej kultúry
- strategické miesto na ceste (Via Regia) z Považia na Moravu

Na Ostrej hore sa tiež našli zlomky keramiky z 13. a 14. storočia, čo len pridáva na vierohodnosti povesti, podľa ktorej tu kedysi stál hrad. Jeho pán sa vraj volal Fatura.

Legenda o mocipánovi Faturovi

Na Ostrej hore vraj bola kedysi strážna bašta. Tu sídlil už spomínaný mocipán Fatura. K svojim poddaným bol krutý, no v radoch svojich priateľov mal množstvo vplyvných ľudí. Bolo práve obdobie dažďov. Prudké lejaky a búrky nie a nie prestať. Keďže bolo v minulosti dobrým zvykom šľachticov ukázať sa z času na čas v kostole, rozhodol sa tak v jedno nedeľné ráno aj náš hlavný hrdina. Krátko predtým po výbuchu hnevu a zúrivosti prepustil zo služby

starého, dobrého a verného kočiša, ktorý živil svoju početnú rodinu. Na jeho miesto prijal mladého, neskúseného a okolitej prírody neznalého, no prefíkaného mladého muža. V to nedeľné ráno kočiš zapriahol, pán sa usalašil v koči a sprievod vyrazil do neďalekej Nemšovej. Kňaz si všimol prítomnosť pána v chráme. Keďže vedel o jeho drsnej povahe a ukrutnostiach páchaných na bezbrannom poddanskom ľude, neušetril ho v kázni. Údajne vyriekol: „Fatura, Fatura, mrcha tvá nátura, už som ťa dlhý čas nevidel v kos-

tole.“ Fatura sa nedal zaskočiť a urazený odvetil: „A ja teba, pane, na Ostrej hore.“ Ako olej na oheň kvapli slová kázne na tvrdé srdce zúrivého pána. Rôznymi krokmi vojaka opustil kostol, nasadol do koča a rozkázal vyraziť. Blesky križovali zlovestnými mrakmi zatiahnutú oblohu. Cesta z Nemšovej na Ostrú horu viedla po takzvanej Via Regia – kráľovskej ceste. Nad časťou zvanou Hliník, terajší nový nemšovský cintorín, odbočovala na Kremenice, Samášky a Kozie. Mladý kočiš sa chcel čo najkratšou trasou dostať do cieľa.

Územie zvané Prepadlisko nepoznal. Na ceste sa vraj v tejto hravici objavila akási žena, ktorá prosila o pomoc. Vyplašené kone sa stavali na zadné nohy a nepomáhali výstražné slová pohoniča ani plieskanie biča. Tu z koča vyskočil rozhnevaný Fatura, vytiahol kočišovi z ruky bič, šľahol ním najprv bezbrannú ženu, potom kone. Tie sa rozbegli smrti v ústrety – zem pod nimi sa začínala strácať a v jej útrobách postupne mizol celý koč, sprievod i záhadná žena... Dlhé roky vraj z prepادلiska trčalo len oje z voza.

Meno hlavného hrdinu tejto záhadami opradenej legendy sa v roku 1623 našlo v prvej písomnej zmienke o Willa Zerny – Hornom Srní. Medzi obyvateľmi sa zase našlo meno Adam s priezviskom Fatura. Tieto pramene naznačujú, že na rozprávaní starých pamätníkov bude niečo pravdy.

Kameňolom ukrája z hory stále viac a viac, avšak na západnom svahu ešte zostáva

Na Čertovej skale sa týčia dva kríže, ktoré sú pamiatkou na tragicky zosnulých manželov Savkovcov

Odporúčany prístup

Cez záhradkársku oblasť, hore po lúke, ďalej po lesnej cestičke (WP T1) až ku kameňolomu (WP T2) a chodníčkom na skalu.

Na dvoch fyzických stanovištiach nájdite odtlačky čertovho kopyta, ktoré vám pomôžu dostať sa k finálnej skrýši. Tá snáď nebude tentoraz až tak čertovsky ukrytá. Narábajte s ňou, prosím, opatrne a dobre ju zatvorte.

nedotknutý skalný výbežok, miestnymi nazývaný Čertova skala. Svoje meno vraj dostal podľa toho, že tam počas teplých letných večerov chodia čerti tancovať. V okolí tohto nevelkého, krasovo-vápencového útvaru sa tiež našlo niekoľko skamenelín morských živočíchov. Pri podrobnejšom skúmaní je vraj možné v skale nájsť aj odtlačok ulity, nápadne sa podobajúci na čertovo kopyto.

FOTO: ARCHÍV M. K., OPENSTREETMAP.ORG

Úspešné jesenné podujatia v základnej škole

Martina Hanusová

Uloženie časovej schránky

Presne pred 85 rokmi bola 23. septembra 1934 slávnostne otvorená naša škola. Preto sme si túto významnú udalosť pripomenuli dobovým oblečením a zanechali pre ďalšie generácie časovú schránku a strom v našej školskej záhrade.

Pasovanie prvákov

Deviataci pasovali najmladších žiakov našej školy do stavu prváčkeho. A tí nám slúbili, že budú:

- usilovne sa učiť a písať všetky písmenká, počítat;
 - dobrými kamarátmi všetkým spolužiakom;
 - pomáhať tým, ktorí potrebujú pomoc;
 - v škole aj mimo nej správať sa milo a slušne.
- A svoj sľub začínajú plniť.

→ Pasovanie prvákov

↓ Babka, dedko – podme spolu čítať!

V októbri sa naučili písať najkrajšie slovo na svete „mama“.

Tekvičkobranie

Hoci nás počasie zahnało dovnútra, dielo sa podarilo aj vďaka šikovným deťom, nadšeným rodičom a dievčatám z krúžku šikovných rúk. Vyrezávané tekvičky a jesenné aranžmány niekoľko týždňov zdobili vchody do školy.

Plavecký výcvik

Už každoročne štvrtáci absolvujú týždňový plavecký výcvik v bazéne v Trenčianskych Tepliciach. Zámerom je odbúrať

strach z vody a naučiť našich žiakov základy plaveckých štýlov. O tom, že sa to podarilo aj tento rok, vypovedajú fotky a mokré vysvedčenia, ktoré si žiaci zaslúžili svojimi plaveckými výkonmi.

Babka, dedko – podme spolu čítať!

Dôkazom toho, že naša škola rada uvíta aj tých skôr narodených, bol už 2. ročník tejto milej akcie. Viete, že pritiahnúť deti ku knihám je v dnešnom digitálnom svete čoraz ťažšie, a tak sme si na to prizvali posilu – starých rodičov. Štvrtáci spolu s pani učiteľkami pripravili pohostenie, pre-

hliadku školy, literárny kvíz a to ste mali vidieť tých „študentov“. Školská knižnica konečne praskala vo švíkoch. A ako to vidia starí rodičia?

V mesiaci október som od vnučky obdržala takúto pozvánku na akciu 4. tried ZŠ do školskej knižnice zorganizovanú p. uč. Šumichrastovou a p. uč. Vavrekovou. Aj na počudovanie organizátorov zišli sme sa v hojnom počte, lebo zo začiatku museli pridávať i stoličky. Po príchode sme boli milo prevypravení, lebo naše vnučatá nás obslúžili čajom, kávou i sladkosťami. Po úvode p. učiteľiek nasle-

privítali, trochu nás poskúšali z literatúry, pospomínali sme na staré školské časy, prečítali knižku, ktorú si deti vybrali. Dúfam, že to bude tak každý rok.

DARINA SAVKOVÁ

Chcela by som poďakovať p. učiteľkám Vavrekovej a Šumichrastovej a ich žiakom zo IV. tried za pozvanie na akciu Babka, dedko – podme spolu čítať. Žiaci nás najprv previedli po škole a ukázali svoje triedy, kde sme si zaspomínali a porovnali, ako to bolo, keď sme chodili do školy my a aké je to teraz. Potom sme išli do knižnice, kde nás ešte na chod-

Zasadenie stromu na počesť výročia ZŠ

dovalo čítanie z knižiek, ktoré si mali možnosť vnúťatá v knižnici vybrať. Nám starším dali možnosť osviežiť si pamäť fotografiami spisovateľov, ktorých mená sme mali uhádnuť. Víťaz bol odmenený knižkou. Bolo to veľmi pekné popoludnie, vďaka patrí základnej škole za jeho zorganizovanie. Ukázalo sa, že voľný čas sa dá skratiť aj knižkou, nielen sedením za počítačom. Bolo by veľmi dobré v takomto niečom pokračovať aj v budúcnosti.

MÁRIA HÚDEKOVÁ

Úžasné piatkové popoludnie strávené spolu s mojou vnučkou Olíviou a ostatnými žiakmi, ich starými rodičmi a s pani učiteľkami. Spomienky na školu, triedy a miesta, kde som sedela. Pekná výstava starých fotiek, na ktorých miesta a ľudí si pamätám ja ako malé dievča. Spoločné čítanie knížiek, občerstvenie a hlavne dobrá nálada a atmosféra. Ďakujem.

(BETKA KUBÍČKOVÁ)

Škola urobila veľmi pekné gesto k úcte k starším ľuďom. Pri tejto príležitosti ma vnučka Olívia pozvala na čítanie do školy. Bolo to príjemné. Pani učiteľky nás vrelo

be vyskúšali skladaním správnych viet „Zrniek múdrosti“, ktoré sme ako-tak zvládli.

Po privítaní a prednese básničky nás čakalo malé občerstvenie v podobe kavičky, čaju a koláčikov, ktoré pre nás pripravili a obslúžili nás naše vnučky a vnuci, čo bolo veľmi milé, lebo doma obslúžime radi my ich.

Potom prišlo ďalšie prekvapenie: kvíz – Poznaj spisovateľov, kde sme si precvičili svoje mozgové závitky a zopakovali svoje vedomosti zo školy. Podľa fotografií sme mali určiť, o akého spisovateľa ide. Celkove bolo 10 otázok, najlepších bolo 9 správnych odpovedí, víťazka bola odmenená knihou. My s manželom sme mali 8 správnych, takže nie sme ešte na tom s našou pamäťou najhoršie. Hlavné však bolo, že sme sa všetci dobre zabavili. Potom sme si ešte prezreli knižky v knižnici a vzájomne sme si čítali, deti nám a my im, alebo si zahrali spoločnú hru. Všetci sme odchádzali spokojní a chválili si výborne strávené popoludnie.

Bolo to veľmi príjemné a milé stretnutie, za čo všetkým ešte raz ďakujeme a tešíme sa na ďalšie spoločné stretnutia.

VIERA MAKOVCOVÁ

Plavecký výcvik

Tekvičkobranie

Projekty, ktoré škola realizuje v tomto školskom roku

Martina Hanusová

Podpora inklúzie vzdelávania v ZŠ V. Mitúcha

Európsky sociálny fond a Európsky fond regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje; 9/2018 – 8/2021

Projekt je zameraný na utváranie vhodných podmienok pre vzdelávanie s dôrazom na uplatňovanie rovnakého prístupu ku vzdelaniu a zlepšeniu školských výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Cieľom tohto projektu je vytvorenie optimálnych podmienok pre každého žiaka základnej školy a nastavenie takých podmienok v procese vzdelávania, ktoré umožnia nasýtenie sociálnych, výchovných, emocionálnych,

resp. individuálnych potrieb našich žiakov. Chceme tým prispieť k rozširovaniu vplyvu inklúzie, dosahovaniu rovnakého prístupu ku kvalitnému vzdelávaniu pre všetkých, zlepšovaniu výsledkov a kompetencií našich žiakov a predovšetkým Vašich detí. Náš odborný a pedagogický tím, najmä však špeciálny pedagóg financovaný z projektu, sa venuje adaptácii žiakov, podpore prekonávania ich individuálnych bariér, mentoringu, diagnostike, poradenstvu a systematickej práci so žiakmi, ktorí sú cieľovou skupinou projektu.

Zóna športu v ZŠ

Podpora rozvoja športu 2019 – Úrad vlády SR; 2019/2020

Primárnym cieľom projektu je vybudovanie Multifunkčného

ihriská 33 x 18 m v areáli našej školy, ktoré bude bezpečným a funkčným priestorom na rozvoj športu v škole a obci.

Cudzí jazyk moderne, efektívne a tvorivo

Erasmus+; 6/2019 – 5/2020

V procese modernizácie školy je kľúčovým prvkom práve pedagóg a rozvoj jeho jazykových a odborných kompetencií, jeho moderný prístup k vyučovaciemu procesu a žiakom, ochota vzdelávať sa a držať krok s meniacim sa okolitým svetom. Učiteľ, ktorý vie prehodnocovať učebné plány a osnovy podľa aktuálnej potreby svojich žiakov a ich ďalšieho vzdelávania, ktorý dokáže zavádzať inovatívne vyučovacie metódy a kreativitu do vyučovacieho procesu, vie prepojiť obsah ne-

jazykových predmetov a cudzí jazyk. Na dosiahnutie týchto cieľov nám slúži tento projekt, v ktorom sú zahrnuté mobility dvoch zamestnancov a ich vyslanie na zahraničné štruktúrované kurzy. Tieto kurzy sú predpokladom toho, aby sa naša škola mohla zapájať do eTwinningových projektov a aby mohla vytvoriť podmienky na zaradenie didaktického prístupu CLIL do Školského vzdelávacieho programu.

Zlepšenie informovanosti verejnosti na úseku ochrany prírody a krajiny

Žilinská univerzita v Žiline; 2019/2020

Cieľom projektu je zvýšiť

povedomie a informovanosť žiakov základných a stredných škôl v oblasti Ochrany životného prostredia s dôrazom na témy: územná ochrana, druhová ochrana a stráž prírody. V rámci projektu sa naši žiaci zúčastnia praktických workshopov, škola získa učebné materiály, metodiku workshopov a jeden pedagóg absolvuje vzdelávací pobyt.

Projekty na rozvoj čitateľskej gramotnosti:

Čítame s Osmijankom, Záložka do knihy spája školy

A, samozrejme, mnoho ďalších miniprojektov a aktivít, o ktorých sa dočítate na našej webovej stránke. Podnetné nápady sú na našej škole vítané.

Žiacka školská rada

V minulom školskom roku na našej škole vznikla Žiacka školská rada (ŽŠR), ktorú tvoria zvolení zástupcovia žiakov 5. až 9. ročníka. ŽŠR reprezentuje žiakov a zastupuje ich záujmy vo vzťahu k riaditeľovi a vedeniu školy. Pred rokom si žiaci rôznymi aktivitami, ako vianočné trhy, vianočná desiata a pod., zabezpečili prostriedky na zakúpenie a prevádzku žiackej kopírky. V tomto roku je ich zámerom získať financie na kúpu žiackeho

školského fotoaparátu, ktorý bude slúžiť na fotenie školských a triednych podujatí, výletov, exkurzií, kurzov a krúžkovej činnosti.

Členovia ŽŠR v školskom roku 2019/2020:

Karin Ďurčová 5. A
Linda Pavlovičová, Sofia Pindáková 6. A
Simona Brindzová 7. A
Katarína Liptáková 8. A
Dávid Lipták 9. A

Krúžok šikovných rúk už vytvoril množstvo zaujímavých výrobkov. Počas sedemročnej činnosti tvoriví žiaci pod vedením pani zástupkyne Heleny Mačinovej a výdatnej pomoci pani učiteliek Humerovej, Uherkovej, Pučekovej a ochotných dôchodkyň z obce doslova kúzlia rukami. Pletú, malujú, šijú, lepia, pečú, zdobia, no jednoducho tvoria a tešia návštevníkov školy, školských a obecných trhov. Aj tento rok pridali niekoľko novinek, takže na vianočných trhoch sme si mohli kúpiť ich vianočné ozdoby a ochutnať ich voňavé frgále.

-md- FOTO: ARCHÍV ZŠ

A na čo sa tešíme v novom roku?

ŠRZ-RZ pri ZŠ pozýva všetkých rodičov a priateľov školy na **Školský ples**, ktorý sa uskutoční 17. januára v KD v Hornom Srní. Výťažok bude použitý na výstavbu multifunkčného ihriska v ZŠ.

Active English Week – týždeň intenzívnej konverzácie s anglickými lektormi je určený pre žiakov druhého stupňa, ktorých angličtina baví.

Lyžiarsky kurz ponúkame siedmakom aj tento rok v lyžiarskom stredisku Makov. Bude príležitosťou overiť si svoju kondičku a zažiť so svojimi rovesníkmi množstvo zimnej zábavy.

Korčuľarsky kurz pre deti v predškolskom veku a žiakov 2. ročníka na Zimnom štadióne v Dubnici nad Váhom pod vedením skúsených inštruktorov.

Zápis detí do 1. ročníka ZŠ prebehne v pondelok 6. apríla 2020. **Zápis detí do MŠ** v termíne 4. – 7. mája 2020.

Škola v prírode v krásnom prostredí Javorníkov a hotela František bude pre mnohých našich tretiaakov a štvrtákov skúškou ich samostatnosti a príležitosťou získať nové zážitky a priateľstvá.

-MH-

Aj tento školský rok čaká na siedmakov kopec zimnej zábavy FOTO: ARCHÍV ZŠ

Unt ut moluptia audantibus idendebisit

V Prahe študuje fyziku a je v nej vážne dobrý. Vďaka svojim vedomostiam spoznal svet a mohol si vybrať, na ktorú univerzitu pôjde bez prijímačiek. A to ešte skôr, než sa dostal do maturitného ročníka. Zo strednej školy dostal, čo sa dalo. Tu je prehľad jeho úspešnej cesty strednou školou.

Robert Jurčo

Druhý ročník

V druhom ročníku som sa začal venovať fyzike poriadne, predtým som na olympiády vždy chodil len s vedomosťami, čo som získal v škole. V tom čase bolo pre mňa najväčším úspechom asi to, že som sa dostal na celoštátne kolo fyzikálnej olympiády. Výrazný úspech som nedosiahol, ale spoznal som tam ľudí, čo ma nasmerovali, ako ďalej, odkiaľ sa učiť a pod. To mi dalo neskutočnú výhodu ďalšie dva roky. Hlavne preto, že celoštátne kolo je určené pre žiakov posledného ročníka gymnázií a málokedy sa tam dostanú druháci, preto v treťom a štvrtom ročníku som vedel, čo čakať od celoštátneho kola.

Tretí ročník

V treťom ročníku som na celoštátne kolo išiel poriadne pripravený. Príprava vlastne spočívala v tom, že som si našťudoval fyziku, čo sa berie prvé dva roky na bakalárskom štúdiu fyziky na univerzitách, plus približne 3 - 4 mesiace pred celoštátnym kolom som denne počítal viac ako 3 hodiny príklady z predchádzajúcich celoštátnych kôl a medzinárodných olympiád. To som stíhal hlavne vďaka tomu, že učiteľom v škole na niektorých hodinách neprekážalo, keď som sa pripravoval na olympiádu namiesto dávania pozor. Na celoštátnom kole som sa umiestnil na 5. mieste, čo mi zatiaľ nezaručovalo postup na celosvetovú fyzikálnu olympiádu, keďže na tú je výber o dosť zložitejší. Vlastne existu-

jú dve medzinárodné olympiády, na ktorých sa Slovensko aktuálne zúčastňuje, a to celosvetová fyzikálna olympiáda a európska fyzikálna olympiáda. Víťazi celoštátneho kola (väčšinou prvých 10) sú pozvaní na týždňové výberové sústreďenie, kde každý deň doobeda + poobede sa počítajú 2 - 3 príklady a po týždni piati s najväčším počtom bodov sú vybratí na medzinárodné olympiády. Tam som skončil na prvom mieste, teda ako celkový víťaz fyzikálnej olympiády v roku 2018. Krátko nato som bol v Moskve na európskej fyzikálnej olympiáde, tam som žiadnu medailu nezískal, ale keďže to bol môj prvý dlhší výlet zo Slovenska (a vlastne aj mimo Európy) sa mi veľmi páčil. Celosvetová fyzikálna olympiáda sa konala v hlavnom meste Portugalska Lisabone, tam som

získal čestné uznanie (to dostane pár súťažiacich, ktorí tesne nedostanú medailu). V Portugalsku sme okrem súťaže mali hradenú aj 10-dňovú dovolenku s tým, že sme bývali v jednom z luxusnejších hotelov Lisabonu. V tomto

ročníku musím spraviť maturitu - túto možnosť dáva Gymnázium Ľ. Štúra účastníkom medzinárodnej olympiády. Preto som mal množstvo času venovať sa ďalej fyzike a tiež si nájsť brigádu. Tento rok som sa na celoštátnom

FOTO: GYMNAZIUM Ľ. ŠTÚRA TREŇČÍN

Bronzová medaila z európskej fyzikálnej olympiády v Rige

Talentovaný akordeonista obstál v medzinárodnej konkurencii

Už sme o ňom písali. 13-ročný žiak základnej školy Roman Papierník opäť žne úspechy.

Cez jesenné prázdniny sa zúčastnil súťaže s názvom „Medzinárodné Akordeonové dny v Praze“, kde získal vo svojej kategórii 1. miesto. Celkovo sa na tejto súťaži zúčastnilo 300 akordeonistov z 20 krajín sveta. Súťaž prebiehala priamo v koncertnej sieni Pražského konzervatória.

Na konci novembra predviedol svoje kvality aj na slovenskej pôde v Dunajskej Strede. Na medzinárodnej súťaži akordeonistov INTER-TALENT 2019 si ako najmladší v kategórii vybojoval 2. miesto. Gratulujeme!

-RED-

FOTO: ARCHÍV R. P.

roku som sa ešte dvakrát zúčastnil celoslovenskej súťaže, ktorú organizuje Univerzita Komenského v Bratislave (každý polrok, kde som dvakrát skončil na prvom mieste). Tiež som sa koncom tretieho ročníka so 4 kamarátmi z môjho gymnázia zúčastnil stredo európskej tímovej súťaže z fyziky, kde 5-členné tímy majú v priebehu 4 hodín spočítať čo najväčší počet úloh. Tam sme s veľkým náskokom vyhrali prvé miesto a tím sme každý dostali možnosť ísť študovať bez prijímačiek na ktorúkoľvek univerzitu v strednej Európe. Po skončení 3. ročníka som od ministerstva školstva dostal Diplom Svätého Gorazda, ktorý dostáva v každom predmete najlepší žiak zo Slovenska za ten predmet (ja som dostal za fyziku). Okrem toho mi ešte škola zaplatila týždňový výlet do Švajčiarska, Budapešti a myslím aj 12 dní v Taliansku. Takže som mal dosť veľkú motiváciu pokračovať v štúdiu fyziky.

Štvrtý ročník

Vo štvrtom ročníku som si na gymnázium vybavil individuálne štúdium, teda, že nemusím chodiť do školy, akurát na konci štvrtého

kole umiestnil na druhom mieste a rovnako na výberovom sústreďení. Voľný čas som využil hlavne na prípravu na medzinárodné olympiády. Tie európske sa konali v hlavnom meste Lotyšska Riga a celosvetové v meste Tel-Aviv v Izraeli. Na oboch olympiádach som získal bronzovú medailu. Historická časť Rigy je jedno z najkrajších miest, aké som kedy videl. V Izraeli sme opäť okrem súťaže mali hradenú aj dvojtýždňovú dovolenku - opäť s luxusným hotelom. V Izraeli som, samozrejme, navštívil Jeruzalem (aj Múr nárekov), Mŕtve more, kde sme sa aj kúpali), Galileu, Jordán, Nazaret a i.

Z každej olympiády mám veľmi dobrých kamarátov, s ktorými som pravidelne v kontakte, a do Rigy som sa už aj raz vrátil.

Vďaka olympiáde z fyziky teraz študujem fyziku na Karlovej univerzite v Prahe, čo je 76. najlepšia univerzita na svete a jedna z najstarších univerzít vôbec (starších je len 15 univerzít). Zároveň som už v prvom semestri štúdia dostal možnosť pracovať a podieľať sa na výskume v jednom z laboratórií katedry fyziky nízkych teplôt.

Čo nám to rastie na školskom dvore?

Martina Hanusová

Začiatkom roka 2019 naša škola vypracovala projekt a podala žiadosť na dotáciu na výstavbu multifunkčného ihriska v rámci výzvy Úradu vlády SR „Podpora rozvoja športu 2019“. Cieľom nášho projektu s názvom „Zóna športu v ZŠ“ je vybudovanie multifunkčného ihriska s rozmermi 33 x 18 m v areáli školy, ktorý bude primárne slúžiť na výučbu telesnej a športovej výchovy, športových krúžkov, športových aktivít v rámci ŠKD, organizovanie športových súťaží a turnajov, tréningy športových klubov a športové vyžitie mládeže a verejnosti. Súčasťou ihriska je

oplotenie, mantinelový systém, osvetlenie, športové vybavenie, športový povrch z gumoasfaltu a umelej trávy. Na ihrisku sa bude dať zahrať futbal, basketbal, volejbal, tenis a podobné športy, dokonca je možné ho v zime zaľadniť a využívať ako klzisko.

V máji sme sa dozvedeli, že sme boli úspešní a získali sme grant na jeho výstavbu. Po chvíli nadšenia a radosti z toho, že to škola dokázala, bolo treba zabezpečiť ďalšie kroky. Dotácia nepokrýva celkové náklady, a tak sme hľadali aj iné zdroje a formy financovania (vlastné zdroje, obec, CEMMAC, a. s., rodičovské združenie). Pripra-

vili sme verejné obstarávanie, ktoré vyhrala firma Maro, s. r. o. Na konci novembra sme zrealizovali prvú fázu výstavby, ktorú už teraz môžete vidieť na našom školskom dvore. Druhá fáza bude zrealizovaná a stavba odovzdaná do užívania až pri priaznivých poveternostných podmienkach a teplotách, predpokladáme v apríli. Týmto chcem apelovať na verejnosť a žiakov, aby rešpektovali zákaz vstupu na stavenisko a neskracovali si cestu cez náš areál.

A ak chcete prispieť aj vy, stačí tak málo. Príďte na náš školský ples, z ktorého výťažok bude použitý na naše ihrisko. Srdečne všetkých pozývam.

Podakovanie

Vedenie ZŠ s MŠ sa chce srdečne poďakovať pani učiteľke Milke Papiernikovej, pani učiteľke Anke Šimákovej a obetavej Františke Zajacovej za ich dlhoročnú prácu v našej základnej a materskej škole.

Špeciálne poďakovanie si pripravili pani učiteľky z MŠ pre kolegyňu a dobrú priateľku Milku: „Roky ubehli, deti podrástli a naša MŠ stále prekvitá i jej zásluhou, keďže vo funkcii zástupkyne inovovala areál aj interiér budovy. Začiatky renovácie a rôzne zmeny neboli ľahké, veľa problémov bolo treba riešiť za pochodu, s čím sa hravo popasovala a všetko organizačne zvládala. Svojím výtvarným a aranžérskym talentom skrášľovala nielen každodenné aktivity MŠ, ale i rôzne mimoškolské a kultúrne podujatia. Jej dlhoročnými skúsenosťami a praxou inšpirovala a obohacovala nás všetkých, išla nám príkladom a vždy bola nápomocná. Lásku a trpezlivosť vštepovala každému dieťaťu, ktoré dnes už ako dospelí rodičia na Milku s úctou spomínajú. Ľudským prístupom, úprimnou komunikáciou a svojským humorom mala vždy okolo seba veľa ľudí, ktorí sa v jej blízkosti cítili dobre.“

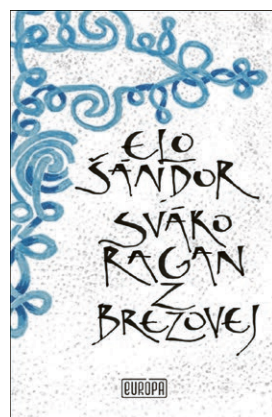
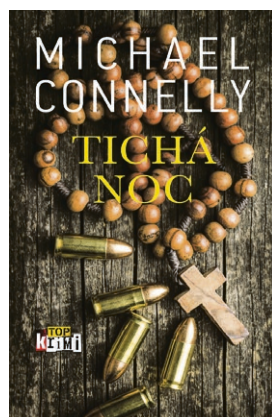
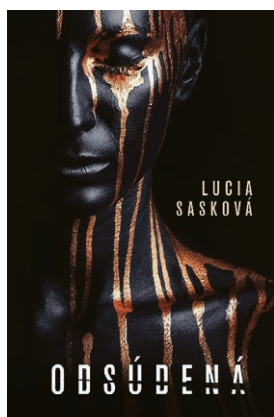
Naším bývalým kolegyniam úprimne prajeme veľa zdravia, oddychu, šťastia a pekných chvíľ v ďalšom živote.

Novinky v knižnici

Miroslav Klúčovský

Dlhé zimné večery sú ideálnym časom na čítanie. Miestna knižnica ponúka množstvo rôznorodých titulov, ktoré od 13. 11. 2019 dopĺňajú nasledujúce novinky. Príďte si vybrať!

Z ďalších novinek vyberáme:

Táňa Keleová – Vasilková:

Zrkadlo

Deborah Harkness:

Moc času

E. L. James:

Mister

Jozef Karika:

Čierny kruh

Lars Kepler:

Hypnotizér

Jorn Lier Horst:

Polovné psy

Alena Mornštrajnová:

Slepá mapa

Eva Mária Rohrman:

Zlato sa čistí ohňom

Katarína Gillerová:

Ak mi uveríš

Magdaléna Pirožteková:

Útek do raja

Lars Kepler:

Lazár

Kristina Ohlsson:

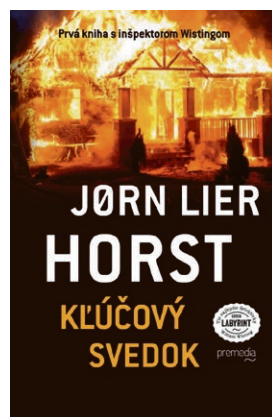
Pochované klamstvá

Jo Nesbo:

Prízraky

Ľuboš Jurík:

Paríž očami dažďa

Z činnosti ZO SZTP Horné Srnie

Činnosť ZO SZTP Horné Srnie je rôznorodá, sú to nielen schôdze, klubové posedenia pri príležitosti zablahoželenia členom – jubilantom, ale i brigády, zájazdy, športové popoludnie a iné, ktorých sa zúčastňujú spolu s inými organizáciami v obci.

Mária Húdeková

Brigáda

V mesiaci apríl 2019 pred veľkonočnými sviatkami uskutočnila ZO SZTP Horné Srnie tradičnú brigádu v miestnom parku pri kultúrnom dome. Zametanie, hrabanie, zhromažďovanie odpadu na určenom mieste boli práce, ktorými sa zúčastnení zohriali, lebo nebolo veľmi teplo. Po dobre vykonanej práci si posedeli v obecnom klube. Hoci členovia nie sú najmladší, znova

dokázali, že im na čistom životnom prostredí záleží. Ďakujeme.

Športové popoludnie

V piatok 21. júna 2019 sa uskutočnilo na futbalovom štadióne Horné Srnie športové popoludnie ZO SZTP. Celý týždeň pršalo, a tak organizátori čakali ako vyjde počasie. Našťastie svietilo slnko, a tak sa mohlo začať súťažné zápolenie v klasických disciplínach – nenáročných, aby bola daná možnosť súťažiť všetkým členom, ktorí sa zišli v hojnom počte. Prví traja víťazi

v 5 kategóriách boli odmenení skleným pohárom. Celkovým víťazom sa stala Andrea Tršková. Účastníci sa občerstvili chutným gulášom, minerálkou i kávou. Nechýbala ani dobrá nálada. Ceny víťazom odovzdali starosta obce Horné Srnie Jozef Húserka a predseda organizácie Štefan Blaho. Akcie sa zúčastnili i hostia z družobného klubu dôchodcov Brumov-Bylnice na čele s jeho predsedníčkou Jarkou Fojtíkovou. Akcia bola na veľmi dobrej úrovni, všetkým sa páčilo. Ďakujeme všetkým sponzorom,

vďaka ktorým sa mohla táto akcia uskutočniť. Nezabudlo sa ani jubilantov, ktorým prajeme do ďalších rokov veľa zdravia, šťastia a elánu.

Zájazd Terchová

Dňa 3. augusta 2019 uskutočnila ZO SZTP Horné Srnie jednodňový zájazd do rázovitej slovenskej obce Terchová na akciu „Jánošíkove dni 2019“. Plne obsadený autobus v dobrej nálahe vyrazil už o 7. hodine. Po príchode bola možnosť občerstviť sa, nakúpiť darčeky, vyžiť sa na viacerých miestach pri kultúrnych vystúpeniach, urobiť si výlet vláčikom. Počasie nám prialo, svietilo slnko. Všetci netrpezlivo čakali na večerný program v amfiteátri pod názvom „Aká je to muzika...“, kde sa uskutočnila i súťaž o rekord heligónkarov, ktorý sa podarilo utvoriť aj napriek tomu, že večer už počasie neprialo a výdatne pršalo. Pod pršiplášťami sme vydržali a oplátilo sa. Celý program

bol vynikajúci, mali sme pekný zážitok nielen zo spevu, tanca, ale aj z krásnych ľudových krojov. Boli sme radi, že sme si na zájazd vybrali túto akciu, kde ožili tradície našich predkov.

Benefičný koncert

Dňa 20. októbra 2019 sa členovia ZO SZTP Horné Srnie zúčastnili autobusového zájazdu na XXIII. Ročník benefičného koncertu SZTP v priestoroch Istropolisu Bratislava pod názvom „Umelci srdcom“. Moderátorom podujatia bol herec a spevák Juraj Bača. O spríjemnenie popoludnia sa pričínili umelci Dominika Richterová, detský folklórny súbor Červené jablčko, skupina Akcent Live, spevácky súbor Malinka, Paulína a Marek Bednárikovci a ďalší. Nechýbal ani príhovor predsedníčky SZTP p. Moniky Vráblovej a tradičné zlosovanie vstupeniek. Hoci ani tento rok sme nemali pri losovaní šťastie, nelutovali sme, lebo sme mali krásny kultúrny zážitok.

Predplavecká príprava predškolákov

Renáta Vidrnáková

V októbri sa už po tretí rok naši predškoláci zúčastnili predplaveckej prípravy v Trenčianskych Tepliciach pod vedením inštruktorov z Revel sport clubu. Deti boli rozdelené do troch skupín podľa zdatnosti na: kačky, delfíny a žraloky. Užívali si vodné radovánky. Učili sa ponárať pri „lovení“ predmetov z vody, splývali, plávali na chrbte. Pomáhali im rôzne pomôcky: doštičky, slíže, puky, krúžky. Október sa niesol v znamení babieho leta, takže nám počas kurzu nikto neochorel a deti ho mohli úspešne dokončiť. Posledný deň ich čakali preteky v plávaní. Domov si odniesli diplomy a malú sladkosť. Podľa ich rozžiarených očí a úsmevov sa tento kurz stal ich príjemným zážitkom.

Mikuláš v materskej škole

Henrieta Kebísková

Mikulášku, dobrý strýčku, modlím sa ti modlitbičku... – túto tradičnú pieseň zaspievali deti svojmu veľmi očakávanému Mikulášovi, ktorý i tento rok zavítal k nám do materskej školy. Pri rozsvietenom stromčeku deti predviedli svoj krátky program pred takým vzácnym hosťom. Radosť a smiech sa šírili z každej

triedy v sprievode zvončeka, roľníčiek a peknej hudby. Keďže opakom dobra je zlo, tak spolu s Mikulášom prišiel i čert, ktorý vystríhal deti pred neposlušnosťou. Keďže všetky deti nám robia radosť, zaslúžili si bohatú odmenu v podobe balíčkov. Ich žiarivé očka prejavili spokojnosť a vďaka.

FOTO: ARCHÍV MŠ (2 ×)

Október, mesiac úcty k starším

Mária Chovančíková

Posedenie seniorov obce, viacdenných matiek, matiek, ktoré majú osvojené deti a matiek, ktoré majú deti v pestúnskej starostlivosti sa konalo 24. októbra 2019 vo veľkej sále kultúrneho domu. Stretnutie tradične otvoril starosta obce príhovorom a deti zo základnej školy krátkym milým vystúpením. Veľká účasť seniorov a matiek potešila najmä nás organizátorov, za čo veľmi pekne ďakujeme. Starším občanom obce, ktorí sa z akéhokoľvek dôvodu nemohli zúčastniť posedenia, dodatočne prajeme veľa zdravia a pohody v rodinnom kruhu.

Kreštan, rád na Skalku putuj...

Eva Šumichrastová

Neuveriteľné sa stalo skutočnosťou. Keď sa pred rokom skalský pán farár Peter Beňo na tradičnej púti vyjadril, že o rok bude stáť na najstaršom pútnickom mieste na Slovensku nový pútnický dom, aj veriaci neveriacky krútili hlavami. Prešiel rok a 21. júla 2019 na hlavnej púti skutočne nitriansky biskup Mons. Viliam Judák požehnal nový pútnický dom a odovzdal ho do užívania pútnikom. Pútnický dom patrí Nitrianskemu biskupstvu a správcovstvom celého pútnického miesta bol poverený p. farár Peter Beňo.

Nová budova stojí na mieste, kde stál takmer 100 rokov menší domček, ktorý slúžil ako zázemie pre pútnický chrám. Mimochoďom, autorom projektu nového pútnického domu je náš rodák Ferdinand Papierník. Súčasťou pútnického domu je spoločenská miestnosť pre prednášky, duchovné obnovy, priestory na bývanie kňaza a personálu i hos-

Členovia FS Srňan na púti folkloristov 23. 9. 2019

ťovské izby. Ubytovacia kapacita je 50 lôžok. Možnosti ubytovania a využitia priestorov budú v blízkej dobe zverejnené na stránke pútnického miesta.

Keďže na Skalku prichádza stále viac návštevníkov, pripraviť pre nich dôstojné prostredie bolo naozaj nevyhnutné. Dielo sa podarilo zrealizovať aj vďaka sponzorským príspevkom, podpore Nitrianskeho biskupstva, príspevkom od pútnikov i zbierkam z jednotlivých farností. Finančnou zbierkou sa o jeho zveľadenie pričínili aj veriaci z našej farnosti. A keďže na Skalku chodili už celé generácie našich predkov, môžeme povedať, že je to tak trochu aj „naše“ pútnické miesto. Veď každoročne na Malú Skalku vedú kroky mnohých Srňanov. A nielen na hlavnú púť.

Svoje zastúpenie sme aj tento rok mali na Púti folkloristov,

ktorá sa konala 29. septembra a bola spojená aj s poďakovaním za úrodu. Pekné jesenné počasie umožnilo organizátorom využiť vonkajší oltár, ktorý bol bohato zdobený plodmi zeme. Skalka opäť svojich pútnikov nesklamala. Výnimočnosť tohto miesta umocňovali aj krásne výhľady do okolia, ktoré si v prvých dňoch

mohli návštevníci vychutnať aj z balkóna horného poschodia pútnického domu. Ak ste tam ešte neboli, choďte sa presvedčiť. Nová črtajúca sa cyklotrasa vás zavedie priamo pod kláštor a odtiaľ je to už na Malú Skalku len kúsok. Okrem športového to bude určite i duchovný zážitok.

FOTO: AUTORKA

Novovybudovaný pútnický dom

Spievajme Pánovi pieseň novú, lebo vykonal veci zázračné

Ing. Jolana Hiklová

Vďaka, Pane, že si nám dal hudbu a spev: pred tvou tvárou vnímame jeho nádhernú harmóniu. Keď pre teba spievam, počujem Ťa v tom speve. Aleluja. Vďaka, Pane, za piesne. Je to tvoj dar, že si v speve hudbou. Keď spievam pre teba, ty si prítomný v mojej schopnosti spievať. Aleluja.

Dlhé desaťročie spev a hudba znala v našom kostolíku pri každej svätej omši. Ale čas je neúprosný, jeden z našich pánov organistov pán Ján Papierník náhle

zomrel a druhý pán Milan Piatrik, ochorel.

Kostolný organ stíchol, sväté omše boli tiché, smutné, nemali sme organistu. Na organe začali hrať mladí chlapci z našej obce David Lipták a Samuel Húserka. Kostol ožil, ale chlapci hrali len tie pesničky, ktoré sa doteraz naučili. No aj tak sme sa všetci tešili a obdivovali ich za odvahy sadnúť si za organ a hrať. Všetci dúfame, že chlapci budú pokračovať vo výučbe na organe a raz sa aj oni stanú plnohodnotnými organistami v našom kostole. Nesmieme zabudnúť ani na obetavosť pani Marty Papiernikovej, ktorá takmer každý deň prichádzala na sväté omše a sprevádzala ich

svojím krásnym spevom. V septembri tohto roku sa kostolný organ v Hornom Srní opäť rozozvučal v plnej svojej kráse. A nielen to, z chórusu sa kostolom niesol krásny spev nového organistu. Do našej farnosti začal dochádzať hrať na organe pán organista Marián Kukuča z Dubnice nad Váhom so svojím priateľom Petrom Rajcom. Páni organisti hrajú u nás od 21. 10. 2019 na svätej omši každý deň, okrem malej svätej omše v nedeľu.

Nuž spievajme Pánovi piesne v našom svätostánku, lebo vykonal veci zázračnú. Aj náš kostolík má opäť organistu. Ďakujeme ti, Bože, za tento dar.

Environmentálna exkurzia

Katarína Kramlíková

Dňa 14. 10. 2019 deti z 3. a 4. triedy našej MŠ navštívili poľovnícky zámok Antonstál. Deti v účelovom zariadení lesnej pedagogiky získali úplne novú dimenziu zážitkov. Pod vedením skúsených lesných pedagógov spoznávali hravou formou krásu prírody – stromy a kríky, rozlišovali zvieracie stopy, prešli sa náučným chod-

níkom, vyskúšali si lukostreľbu či pozorovali divo žijúcu lesnú zver v diviačej zvernici. A vďaka nádhernému jesennému počasiu babieho leta si deti v závere výletu v prekrásnom areáli mohli aj zasúťažiť o sladkú odmenu. Všetci odchádzali plní zážitkov. My sa touto cestou chceme poďakovať pracovníkom zariadenia za nezabudnuteľné zážitky.

Zabudlo sa na holokaust?

Téma holokaustu je vo všeobecnosti veľmi pútavá, v súčasnosti stále aktuálna, no zároveň nedoceňovaná. Tento článok je spätou väzbou na list anonymného čitateľa, ktorého zaujíma vzťah holokaust vs. naša obec.

Eva Šumichrastová

Milí spoluobčania, sme radi, že tak ako sa my snažíme, aby sa Lipovec dostal k väčšine z vás, aj vy aspoň niektorí využívate možnosť spätnej väzby alebo vyjadrenia svojho názoru na stránkach našich novín.

Tak sa nám do pošty dostal aj anonymný list od nášho stáleho čitateľa, ktorý nám vytkol, že sme sa doteraz nezaoberali témou holokaustu v našej obci, napriek tomu, že sa jej bytostne dotýka. Náš čitateľ je znepokojený rastom podpory extrémistov s antisemitskou politikou. Upozorňuje na to, že čoraz menej občanov a mladých rozumie pojmu holokaust a nevie, že „sme ho aj my aktívne vykonali a podporili.“ Preto nás oslovil s námetom, že by „stálo za to porozprávať mladým občanom o tom,

- koľko židovských rodín u nás žilo, koľko mal rokov najmladší, najstarší,
- kde bývali, z čoho žili, čím sa živili,
- ako prebiehal holokaust v našej obci, ktorí občania sa najviac aktivizovali, či ich cestou k dobytčiakom bili, čo si mohli zobrať so sebou,
- kto majetky arizoval, prečo ich dostal ten alebo onen (napr. zásluhy v Hlinkovej strane),
- či niekto z deportovaných prežil a ak áno, kde žil po oslobodení,
- koľko obec zaplatila za ich odstránenie,
- či sa ich niekto zastal, pomohol alebo či boli všetci obyvatelia za deportáciu,
- prečo doteraz nie je v obci spomienka (pamätaná tabuľa) na našich spoluobčanov, ktorých vyviezli do koncentráku.“

Náš čitateľ poukázal na veľmi

Žiaci 8. a 9. ročníka pred Múzeom SNP v Banskej Bystrici FOTO: ARCHÍV ZŠ

Z učebnice dejepisu

Holokaust – **vyvražďovanie židovského obyvateľstva počas druhej svetovej vojny, v starovekom Grécku sa týmto pojmom označovala zápalná obeta (holokaustum – celkom zhorieť)**

Arizácia – **prevod židovského vlastníctva do rúk Nežidov – „árijscov“**

vážnu a zložitú tému, na ktorú zatiaľ budeme reagovať len čiastočne. Vyjadrovať sa k tejto problematike totiž nemôžeme len tak, bez historického výskumu a podložených historických faktov. Priami svedkovia týchto čias už takmer nežijú alebo boli vtedy len deťmi a mohli situáciu

vnímať skreslene. A niektorí si spomenúť ani nechcú. Možno sa však nájde (odvážny) mladý človek, ktorý svoj výskum zameria do týchto čias. Niektoré údaje sú verejne dostupné na internete, mnohé však treba hľadať v archívoch, kronikách či adekvátnej literatúre. Určite to však nie je téma na pár popoludní a jej spracovanie sa nie vždy bude stretávať s pozitívnym ohlasom.

Tematika Židov v Hornom Srní bola v Lipovci spracovaná v marci 2013, autorom článku bol Ing. A. Krajčí. Z článku vyberám aspoň základné údaje:

Podľa Ústavu pamäti národa v súpise Židov z roku 1942 žilo v našej obci 16 Židov. Ako bývali a v ktorej oblasti podnikali, nemáme kompletne informácie. Najstaršia občianka bola pani Kohn Helena, rodená Kasriel, narodená v roku 1868 v Trenčíne. Jej rodina žila v dome č. 181, podnikali v pohostinských službách, pálení destilátov. Pálenica stála

na rohu ulíc Súhradská a Kameňská. Na Hornom konci bývali rodiny Kohnovcov aj Rosenbergovcov. V dome č. 93 bol malý obchod so zmiešaným tovarom, aj v dome č. 99. Často predávali na úver (bork), robili si o dlžníkoch podrobné záznamy. Z rozprávania starších obyvateľov sa vie, že rodina Rosenbergovcov sa deportácii vyhla, odišla z obce skôr. Po vojne si p. Rosenberg otvoril v Trenčíne na Mierovom námestí obchod s textilom a navštívil aj Horné Srnie.

Ako učiteľka dejepisu v 9. ročníku tieto osudy žiakom vždy pripomínam. Musím tiež povedať, že v škole sa o holokauste učíme, takže naša mládež by pojem poznať mala. Druhá svetová vojna patrí u žiakov medzi obľúbené témy, pravidelne navštevujeme poľský koncentračný tábor Osvienčim – túto exkurziu finančne podporuje obecné zastupiteľstvo. Navštívili sme aj Múzeum SNP v Banskej Bystri-

ci, vypálenú obec Kalište, Jankov vršok, nezabúdame ani na pamätné miesta na Brezine či pomníky padlým v našej obci. V rámci pridanej hodiny dejepisu sa venujeme témam tolerancie, demokracie, rasizmu, nacizmu, extrémizmu... využívame možnosť rôznych workshopov či diskusií k daným témam.

Je ťažké rozprávať sa o hrôzach vojny s deťmi, ktoré nikdy nezažili biedu, hlad, strach či bolesť zo straty blízkeho človeka. Veď prečo by sa aj báli, keď všetci ich superhrdinovia z počítačových hier a akčných (aj neakčných) filmov majú minimálne sedem životov, sú stále plní energie a ešte aj dokonale upravení. Ako im vysvetliť hodnotu kôrky suchého chleba, keď školský kôš je plný nedojedených jedál? Ako ich presvedčiť, že mier si treba naozaj vážiť, keď majú všetko, na čo si len pomyslia a predstava vojny im je taká vzdialená? My sa o to snažíme, ale základ musí byť v rodine. Nech to znie akokoľvek vzletne, ale každý rodič by mal svoje dieťa viesť k tomu, aby si vážilo, že žije v mieri. Veď aj keď sa o tom nahlas nehovorí, nikto z nás nechce, aby sa udalosti druhej (ani prvej) svetovej vojny zopakovali. Nezabúdajme ani na to, že deportácie sa netýkali len Židov, v koncentračných táboroch zahynulo množstvo politických väzňov, Rómov, emigrantov či inak nepohodlných ľudí. A to nebol proces likvidácie nepohodlných ani zďaleka ukončený. Posudzovať správanie našich predkov v týchto ťažkých časoch bez poznania „celej pravdy“ by bolo neférové. K čomu sa však môžeme postaviť zodpovedne je poučiť sa z tejto smutnej histórie a neurobiť tie isté chyby. Viac ako 70 miliónov obetí by nám malo byť dostatočnou výstrahou. My sme si v škole týchto ľudí pripomenuli aj 9. septembra, ktorý je venovaný obetiam holokaustu a rasového násillia.

Mapa, plastoví vojačikovia, množstvo autentických predmetov a nahrávok... Interaktívna prednáška o SNP zaujala starších aj mladších FOTO: ARCHÍV ZŠ

Deviatci v Múzeu SNP skúmajú nemeckú helmu FOTO: ARCHÍV ZŠ

Futbal v obci

Pavol Ondrášek

MUŽI – 7. liga Double Star Bet – SEVER – ObFZ TN – JESENNÁ ČASŤ		
Tréner mužstva: Tomáš Naňák, Vedúci mužstva: Ladislav Naňák		
1. kolo	Horné Srnie – Drietoma 4:1 (0:0)	Malec 2x, Čaja, Tvrdoň
2. kolo	Horné Srnie – Dubodiel 4:1 (2:1)	B. Blaško 3x, Tvrdoň
3. kolo	Dolná Poruba – Horné Srnie 1:0 (1:0)	
4. kolo	Horné Srnie – Trenčianska Teplá 3:2 (3:1)	Ševčík, Malec, M. Blaško
5. kolo	Dolná Súča – Horné Srnie 3:0 (0:0)	
6. kolo	Hornáňany – Horné Srnie 2:4 (1:1)	Hošo 2x, Čaja, Ševčík
7. kolo	Svinná – Horné Srnie 0:5 (0:4)	B. Blaško 3x, Sekula (11m), vlastný
8. kolo	Horné Srnie – Mníchova Lehota 7:0 (4:0)	Galko 2x, Ševčík 2x, Malec, Tvrdoň, Sekula (11m)
9. kolo	Selec – Horné Srnie 1:2 (1:1)	B. Blaško 2x
10. kolo	Drietoma – Horné Srnie 0:5 (0:3)	B. Blaško, Malec, Ševčík, M. Blaško, L. Kebísek
11. kolo	Dubodiel – Horné Srnie 5:4 (3:2)	M. Blaško 2x, B. Blaško, Sekula (11m)
12. kolo	Horné Srnie – Dolná Poruba 2:0 (1:0)	L. Kebísek, Galko
13. kolo	Trenčianska Teplá – Horné Srnie 2:2 (2:0)	B. Blaško, Čaja
14. kolo	Horné Srnie – Dolná Súča 2:0 (1:0)	B. Blaško, Malec

V prvom jarnom kole privítame hráčov Hornian dňa 15. 3. 2020 od 15:00 hod.

DORAST – 6. Sportika liga U19 – ObFZ TN – JESENNÁ ČASŤ		
Tréner mužstva: Peter Vydrnák, Vedúci mužstva: Dominik Patka		
1. kolo	Soblahov – Horné Srnie 3:1 (0:1)	Rúžička
2. kolo	Horné Srnie – Dubodiel 3:2 (1:0)	Galko, Sabadka, Mojto
3. kolo	Chocholná-Velčice – Horné Srnie 3:4 (2:1)	Rúžička, Sabadka, Galko, S. Chlebana
4. kolo	Horné Srnie – Podolie 3:0 Kontumačne	
5. kolo	Nová Ves – Horné Srnie 1:1 (1:1)	Galko
6. kolo	Horné Srnie – Soblahov 0:2 (0:2)	
7. kolo	Dubodiel – Horné Srnie 1:2 (1:1)	S. Chlebana, Galko
8. kolo	Horné Srnie – Chocholná-Velčice 1:1 (0:0)	Galko
9. kolo	Podolie – Horné Srnie 2:0 (2:0)	
10. kolo	Horné Srnie – Nová Ves 1:1 (0:0)	Križko

V prvom jarnom kole sa dňa 4. 4. 2020 od 16:00 hod. predstavíme v Soblahove.

ŽIACI – 4. Sportika liga starší žiaci U15 – ObFZ TN – JESENNÁ ČASŤ		
Tréner: Dušan Macura, Vedúci mužstva: Libor Zubo, Ján Horný		
1. kolo	Trenčianske Stankovce – Horné Srnie 3:1 (0:0)	Kebísek
2. kolo	Zamarovce – Horné Srnie 0:3 (0:2)	Galko 3x
3. kolo	Horné Srnie – Brezová pod Bradlom 1:0 (1:0)	Valach
4. kolo	Opatová nad Váhom – Horné Srnie 3:2 (0:2)	Galko 2x
5. kolo	Horné Srnie – Svinná 3:0 (1:0)	Galko 2x, J. Fellner
6. kolo	Trenčianske Jastrabie – Horné Srnie 3:0 Kontumačne	
7. kolo	Horné Srnie – Trenčianska Turná 2:7 (1:4)	Galko 2x
8. kolo	Čachtice – Horné Srnie 4:2 (2:1)	Galko, Kebísek
9. kolo	Horné Srnie – Modrová 1:1 (1:1)	Kebísek
10. kolo	Krajné – Horné Srnie 0:0	
11. kolo	Horné Srnie – Záblatie 1:3 (1:1)	Galko

Naši žiaci v 12. kole privítajú na domácom trávniku dňa 12. 4. 2020 od 10:30 hod. mužstvo z Trenčianskych Stankoviec.

Výbor telovýchovnej jednoty by chcel za podporu poďakovať Obci Horné Srnie, spoločnosti Cemmac, a. s., a ďalším sponzorom. A na záver by som vám chcel všetkým v mene výboru TJ Cementár popriať šťastné a veselé Vianoce a veľa úspechov v novom roku 2020.

TJ Cementár Horné Srnie. Vrchný rad zľava: J. Šimko, L. Fabuš, R. Malec, M. Blaško, L. Naňák, B. Savka, J. Šimák, M. Blaško, P. Martiška, L. Kebísek, A. Galko, M. Lukajka, M. Ševčík, D. Kebísek, M. Čaja, J. Tvrdoň, D. Patka, M. Škrátek, P. Ondrášek, T. Naňák Dolný rad zľava: J. Horečný, B. Margurín, B. Blaško, M. Sekula, M. Sekula, J. Turák, K. Turák, P. Mazán, M. Papierník, A. Bračík, M. Kubiček FOTO: ARCHÍV P. O.

Autobus vyrábaný u nás na družstve získal prestížnu cenu

11. októbra 2019 zverejnili v bratislavskej Design Factory víťazov Národnej ceny za dizajn 2019. V kategórii Profesionálny dizajn získal druhú cenu terénny autobus, ktorý sa vyrába v Hornom Srní.

Peter Murár

Otom, že sa v areáli PD Vlára už istý čas vyrábajú nejaké stroje, vedia viac-rí. Málokomu by však napadlo, že ide o prototypy prvého terénneho autobusu na svete. Kvalitu jeho dizajnu ocenila aj porota 13. ročníka prestížnej dizajnerskej súťaže: „Dizajn terénneho autobusu je v slovenskom kontexte neprehliadnuteľným dizajnským počínom, ktorý si zaslúži pozornosť. Porota ocenila komplexnosť riešenia projektu, ktorý svojim rozsahom vzbudzuje rešpekt a prináša hodnotný výsledok v oblasti transportného dizajnu.“ Autobus s náhonom 4x4 je určený na prevoz osôb a vybavenia v najnáročnejších terénnych podmienkach: baníkov, pracovníkov lomov, výskumníkov, záchranárov, ale aj

turistov. Poháňa ho 6-litrový, šesťvalcový turbodiesel s výkonom 240 koní a 925 Nm, ktorý dokáže jazdiť rýchlosťou 117 km/h. Základná verzia autobusu má kapacitu 35 osôb, resp. 12 ležiacich. Okrem základného dizajnu existuje aj 20 variácií určených pre potreby záchranných misií, zdravotníctvo, hasičov či bezpečnostných zložiek. Za unikátnym projektom stojí ukrajinský podnikateľ pôsobiaci v Česku a na Slovensku Vakhtang Džukašvili. Základná cena autobusu je 100-tis. \$ (cca 86-tis. €). Zatiaľ existujú dva prototypy, no už teraz má firma objednávky na 200 autobusov z celého sveta, napr. z Nového Zélandu, Bangladéša, Južnej Afriky či Kanady FOTO: WERKERMOTION.COM

Spasiteľ sveta sa narodil

Jozef Hošo st.

Ten čas sa naplnil
je tu noc svätá
stalo sa čo anjel oznámil
panne z Nazareta.

V Betleheme sa nám narodil
Ježiš Božie dieťa.
Boh si Ťa panna vyvolil
krásou zaodetá.

Do týchto svätých chvíľ
zaznieva tá šťastná veta.
Anjel ju pastierom oznámil
narodil sa Vám spasiteľ sveta.

Anjelov chór sa pripojil
nad Betlehemom zlieta
narodenie jeho spevom oslávil
láska tá, s ním je spätá.

Pre neho, že by každý žil
cesta k nemu zavedie ťa
a k jasličkám položil
dar pre nebeské kvieťa.

Od neho si pokoj vyprosil
na žití našich letá
on pre nás sa ponížil
jemu naša nech je daná obeta.

Trojkráľové spievanie

V nedeľu 5. januára 2020
Vás srdečne pozývame na
„Trojkráľové spievanie“,
ktoré sa bude konať o 16:00 hod.
v kostole.

V programe vystúpi ženský spevácky zbor Srňan,
mládežnícky spevácky zbor Kekus Chorus
a súbor Trávnica z Brumova – Bylnice.

Skautský Maškarný 15. ples

8.2.2020
KD Horné Srnie

HUNCÚTI a DJ JANEČKA

CENA VSTUPENKY 20 €

0902 236 414
www.117zbor.skauting.sk

Spoločenská kronika

Naši noví občania

Šimon Hudec
Ema Štefaničáková
Marián Šimák

Manželstvo uzatvorili

Daniela Martonová
a Ján Prošňanský

Gabriela Savková
a Zdeněk Mlčoch

Kristína Morongová
a Michal Papierník

Veronika Bahnová
a Daniel Hlucháň

Mária Sedláková
a Juraj Hošo

Anna Kapustová
a Peter Jackovič

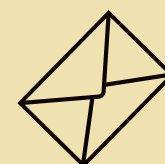
Kristína Krajčiová
a Peter Mierny

Navždy sme sa rozlúčili

18. 9. 2019	Ján Hál
22. 9. 2019	Zita Medeková
27. 9. 2019	Miroslav Kondek
24. 10. 2019	Mária Horečná
26. 10. 2019	Olga Hošová
28. 10. 2019	Ladislav Michalík
17. 11. 2019	Margita Papierníková
27. 11. 2019	Alojz Kebísek

Nájdite 10 rozdielov

Svoje články a námety posielajte na adresu **lipovec@hornesrnie.sk**

